

СССР-ий Бурят-Монголой обкомой, БМАСССР-ий Верховно
Советей, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

Сэн 20 мунгэй.

Түрэл орон доторнай (1-дэхн ноур)
Сталинска Конституциин Үдэрэй хүндэлэлдэ (1-д-
хи ноур).
ПАРТИИНА АЖАБАЙДАЛ: П. Егоров.—Кабан-
скийн МТС-эй парторгайнзаци үүргээ муугаар дүүргэнэ
(2-дохн ноур).
В. Заречнов.—Советскэ арадай амгалан ажал тухай ном (2-дохн ноур).
А. Путинцев.—Малаа найаар үбөлжүүлхын түлөө
(3-дахн ноур).
А. Василенко.—Бүдүүн тэжээл хайшан гэжэ буй-
луулаб (3-дахн ноур).

А. Жёлтый.—Колхозой малшадай шухала зорилго
(3-дахн ноур).
Вьетнамска арадай арминин илалтанууд (4-дэхн
ноур).
Эб найрамдал хамгаалха арадуудай конгрессэй урда
тээ (4-дэхн ноур).
«СССР дотор социализмын экономикаческа проблем-
мэнүүд» гэжэ нүхэр И. В. Сталиной зоёболт, КПСС-эй
ХХ сьездын материалнууд словацка хэлэн дээрэ хэб-
лэгдэбэ (4-дэхн ноур).
Хитад-советскэ хани барисаанай нара (4-дэхн ноур).
Корейдэхи событинууд (4-дэхн ноур).

Наукин ба түрүү дүй дүршэлэй Илалтанууды колхозно үйлэдбэридэ үргэнөөр нэбтэрүүлхэ

Социалистическэ хүдөө ажахыс
шань шэнэ хусэтэйгөөр ху-
гасуудануудта 1951—1955
ла СССР-ыс хүгжөөхэ табан-
табанжэлэй түсэб тушаа пар-
тийн XIX сьездын директивнүүд
хэрэгжүүлхэ анхарал хандуулагдана.
Ажахын урда табигдаһан
тонууды дүүргэхэ шиндхэнэ
шүүдэй нэгэн хадаа наукин
түрүү дүй дүршэлэй туйлалта-
ны олонитэ колхознигуудай,
үүд болон совхозуудай хүд-
лэгшэдэй ажал хэрэгүүдтэ
хэрэгжүүлхэ ябадал болоно.
Партийн XIX сьезд дээрэ хэрэг-
жүүлхэ элдхэл соогоо нүхэр
нэбтэрүүлхэ талар бин байһан
дутагдалнууды тэмдэглэдэ,
ийна, советскэ болон хүдөө
ажахын органуудай тон шухала
хадаа научна ба практик-
хүдэлмэрилэгшэдэй творчес-
кэ хуы хэмжээгээр хүг-
жүүлхэ үндэр ургаса ба малажаа-
шань шэмэ абадаг мастернууд
шооруулаха, бүхы түрүү,
ксивнэ юумые дэмжэхэ, кол-
хозно үйлэдбэрийн
налбаринуудта наукин ба
ажахыдхын түрүү дүй дүрш-
эллалтанууды түргэнөөр нэб-
тэрүүлхэ ябадал болоно» гэжэ заа-
һаана.

Наукин туйлалтанууды ба тү-
гүршэлэй хүдөө ажахыда
нэбтэрүүлхэ хадаа тон
табайгай ба ажабайдалда шухал-
тэтэй гэжэ колхозно байгуу-
лахы бүхы практикын дүй дүр-
шэлтөөр харуулана. Жэшээ
Кабанскийн аймагай
Хэрэмжэтэ колхозыс (тү-
гүршэн нүхэр Залуцкий) абаад
Энэ артелиин гэшүүд агро-
техникэ кружогуудта саг үргэл-
дүүлсэ, агроэкономикын түрүү
үлэс шудалан, тэрээний
хүдэлмэрилдөө үргэнөөр хэрэг-
жүүлхэ Гэжээ тэрээний
Талар гүнзгээр хахал-
гай ба минеральна үгэ-
нүүдны хурьэндэ оруулха,
үлэс ба нарын рятгайгаар
га хэхэ, намарай хара тарьяа
төвөнөөр нэмжэ үржүүлхэ,
дугаар ноогоунууды саг соонь
нэбтэрүүлхэ түрүү арганууды
нэбтэрүүлхэ тэрээний
Талар гүнзгээр хахал-
гай ба минеральна үгэ-
нүүдны хурьэндэ оруулха,
үлэс ба нарын рятгайгаар
га хэхэ, намарай хара тарьяа
төвөнөөр нэмжэ үржүүлхэ,
дугаар ноогоунууды саг соонь
нэбтэрүүлхэ түрүү арганууды
нэбтэрүүлхэ тэрээний

Хүдөө ажахын министрствын
Хүдөө ажахын пропагандын управле-
ни, Министруудэй Советэй дэргэдэ
культурно-гэгээрэлэй эмхи зур-
гаануудай хэрэгүүды эрхилхэ
управле, республиканска лекционно
бюро, мүн тэрээлэн политическэ
ба научна эрдэм дэлгэрүүлхэ Бүхэ-
союзна обществын Бурят-Монголой
отделени колхознигуудай ба МТС-
үүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй дунда
хүдөө ажахын темээр лекцинууды
бэлдэхэ, уншаха хэрэгтэ научна
хүдэлмэрилэгшэдны, хүдөө ажахын
мэргэжилтэды мууса хабадуулна.
Колхознигуудай хуралсалыс эм-
хилдэхэ, хүдөө ажахын наукин
ба түрүү дүй дүршэлэй туйлалта-
нууды колхозно үйлэдбэридэ нэб-
тэрүүлхэ хэрэгтэ эдэ бүхы дутаг-
далнууд ямар шалтагаанһаа тохоло-
лооб гэхэд, партиин айкымууд
ба колхозуудай партийна эхин
организацинууд, советскэ ба хүдөө
ажахын органууд хүдэлмэрийн энэ
шухала участогта хүсэд анхаралла
хандуулагдана.
Хүдөө ажахын министрство, но-
тагудтахин партийна ба советскэ
органууд колхознигуудай агрозо-
техническэ хуралсал эмхидхэлгэдэ,
хүдөө ажахын наукин туйлалтануу-
ды ба түрүү дүй дүршэлэй кол-
хозно үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ хэр-
эгтэ бин байһан дутагдалнууды
усадхахын түлөө шүүд хэмжээнүү-
ды абаха ёһотой. Агрозоотехни-
ческэ курсануудай хуралсалы
программыс, наукин ба түрүү дүй
дүршэлэй туйлалтанууды колхоз-
но үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ түсэ-
быс эрхэ бэшэ дүүргэхэ ябадал
туйлаха шухала. Энэ хадаа сталин-
ска табдахи табанжэлэй про-
граммыс амжалтагайгаар бээлүүл-
гын ба социалистическэ хүдөө
ажахыс саашадань хүгжөөлгын нү-
хээсэл мүн.

С. М. Кировэй дурасхаалда

КИРОВАЙ, декабрин 2.
Коммунистическэ партиин
дүршэлэй элитэ хэхэ
дурасха С. М. Кировей
дурасдай харата муухай-
наһаа хошо арбан найман
ойдо зорюулагдһан шана-
хсаалдай заседани А. М.
нэрэмжэтэ культурын
үсэгдээр болло. С. М.
ажабайдалы ба ажал-
танууды тухай элдхэл КПСС-эй

даһан хэмжээ-ябуулганууд муугаар
дүүргэгдэжэ байна.
Хүдөө ажахын культурануудай
ургасыс ба малай ашаг шэмьс дээ-
шэлүүлхэ хэрэгтэ шөгүүлдэгдэн
агрозоотехническэ наукин шэнэ ар-
ганууд байгша ондо Закаменай,
Зэдын, Хэжэнгын, Бичурын ба То-
ринин аймагуудта оройдоо хэрэгж-
дэггүй.
Колхознигуудай агрозоотехничес-
кэ хуралсал эмхидхэлгэдэ респу-
бликын Хүдөө ажахын министрствын
ба тэрэнэй нотагуудтахин
органуудай анхарал багатайгаар хан-
дадаг, мүн тэрээлэн партиин ай-
кымууд ба аймгүүсэдкымуудай хан-
далта хэдгүү байһан дээрэнэ
1951—1952 оной хуралсалы жэлдэ
гурбан жэлэй курсануудта колхоз-
нигуудыс хургаха талар тогтоо-
дон түсэб оройдоо 34 процент
дүүргэгдэжэ байна. Тэдэ Хүдөө
ажахын министрствын, партиин
олон айкымууд ба аймгүүсэдкымууд-
дай хүтэлмэрилэгшэд энэһэнэ зохи-
то бошоол хэзүүй, гурбан жэлэй
агрозоотехническэ курсануудта кол-
хознигуудай хуралсал хайжаруул-
хын тула зохио хэмжээнүүдыс
абанай. Колхознигуудай хуралса-
ха хайн услови байгша ондо олон
колхозуудта мүнөө хүрэтэрөө бай-
гуулагдаагүй. Курсанууд литерату-
раар, харуулан ойлгуулха матери-
алуудар хангагдаагүй байха юм.
Тинхэдэ агрозоотехническэ курсануудай
занятыннуудаа үнэргэхын тула
Закаменай аймагай нэгшэе
колхоз байранууды үгээгүй. Заиг-
райн ба Хорин аймагуудай кол-
хозуудта гурбан жэлэй агро-
зоотехническэ курсануудай зан-
ятыннууд тон эмхигүүгөөр эхилэ,
курсануудын хурагшадар орой-
доо 50 процент бүридхэгдэ. Кудар-
ын ба Кяхтын аймагуудай колхоз-
уудта занятыннууд мүн лэ эхээр
хожомдожо эхилэ.

Хүдөө ажахын министрствын хүд-
өө ажахын пропагандын управле-
ни, Министруудэй Советэй дэргэдэ
культурно-гэгээрэлэй эмхи зур-
гаануудай хэрэгүүды эрхилхэ
управле, республиканска лекционно
бюро, мүн тэрээлэн политическэ
ба научна эрдэм дэлгэрүүлхэ Бүхэ-
союзна обществын Бурят-Монголой
отделени колхознигуудай ба МТС-
үүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй дунда
хүдөө ажахын темээр лекцинууды
бэлдэхэ, уншаха хэрэгтэ научна
хүдэлмэрилэгшэдны, хүдөө ажахын
мэргэжилтэды мууса хабадуулна.
Колхознигуудай хуралсалыс эм-
хилдэхэ, хүдөө ажахын наукин
ба түрүү дүй дүршэлэй туйлалта-
нууды колхозно үйлэдбэридэ нэб-
тэрүүлхэ хэрэгтэ эдэ бүхы дутаг-
далнууд ямар шалтагаанһаа тохоло-
лооб гэхэд, партиин айкымууд
ба колхозуудай партийна эхин
организацинууд, советскэ ба хүдөө
ажахын органууд хүдэлмэрийн энэ
шухала участогта хүсэд анхаралла
хандуулагдана.
Хүдөө ажахын министрство, но-
тагудтахин партийна ба советскэ
органууд колхознигуудай агрозо-
техническэ хуралсал эмхидхэлгэдэ,
хүдөө ажахын наукин туйлалтануу-
ды ба түрүү дүй дүршэлэй кол-
хозно үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ хэр-
эгтэ бин байһан дутагдалнууды
усадхахын түлөө шүүд хэмжээнүү-
ды абаха ёһотой. Агрозоотехни-
ческэ курсануудай хуралсалы
программыс, наукин ба түрүү дүй
дүршэлэй туйлалтанууды колхоз-
но үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ түсэ-
быс эрхэ бэшэ дүүргэхэ ябадал
туйлаха шухала. Энэ хадаа сталин-
ска табдахи табанжэлэй про-
граммыс амжалтагайгаар бээлүүл-
гын ба социалистическэ хүдөө
ажахыс саашадань хүгжөөлгын нү-
хээсэл мүн.

Кировскэ райкомой секретарь
И. К. Замчевский хэбэ.
Заседанида хабадалгад нүхэр
И. В. Сталинда эльгээхэ амаршал-
гыс туйлай хэхэ дэбжээтэйгээр
баталан абаба.
Олон зуун ажалшад С. М. Киро-
вей Ленинградтай үеын ажабай-
далтай ба ажал-ябуулгатай хол-
боотой газарнууды үзэхэ абтобус-
но экскурсиннууды хэбэ.

Түрэл орон доторнай

Сталинска Конституциин Үдэрэй урда тээ

Украинын хамагай залуу область
—Закарпатьскэ ажалшад Сталинска
Конституциин Үдэрэе баяртай-
гаар тэмдэглэхэ гэжэ бэлдэхэнэ.
Найман жэлэй урда тээ эрхэ сүлөө-
гэй ба зол жаргалай наран Кар-
пат дээгүүр мандажа гараа нэн.
Богони саг соо Закарпатьс хүгжэн-
ги промышленностытай, сээсгтэ са-
дуудтай ба виноградинуудтай хи-
заар болонхой. Театруудай, жур-
гулинуудай, клубуудай, эмнэлгын
эмхи зургаануудай амаралтын гэр-
нүүдэй ба санаторинуудай үрэн-
сетэ областыд нээгдэбэ. «Сталинска
Конституциин наран дор», «Зол
жаргала ажабайдалы түлөө
Сталиндаа баяр хүргэнэбди» гэһэн
темэнүүдэ олон тоото выставкэ-
нүүд, лекцинууд, элдхэлүүд ба
хөөрэлдөөнүүд зориулагдана. Об-
ластин городаудай ба тосхонуудай
ураинхайханай самодельностын
найндэрэй концертнуудтэ ба
спектаклынуудта 30 мянга гаран
хүн хабадалсаха юм.
Сталинска Конституциин Үдэрэс

нэрэтэй түрэтэйгээр угтахын, тү-
лөө социалистическэ мурьсөөн Ку-
банин промышленна предприятия-
нуудта дэлгэрнэ. «Октябрь» гэжэ
Краснодарска металл үйлэдбэрийн-
дэг заводой коллектив жэлэйгээ
үйлэдбэрийн түсэбыс болзорһоонь
урид дүүргэхын түлөө тэмсэнэ. Энэ
жэлдэ предприятиин стахановецүүд
зуун мянган түхэргэй түлшэ ба
электрэнерги алмаж, продукциян
өөрын үнэс 11 процентээр хинда-
руулаа.
Сталинска Конституци тухай, тэр-
ээнийс зоёбогшэ нүхэр И. В.
Сталин тухай лекцинууд, элдх-
элүүд ба хөөрэлдөөнүүд Дам-
бул городой промышленна пред-
приятинуудта, областин колхозууд-
та, совхозуудта ба МТС-үүдтэ үн-
гэргэдэнэ Сталинска Конститу-
циин Үдэртэ зориулагдһан лите-
ратурын ба фотодокументүүдэй
выставкэ предприятинуудай клубуудта,
улаан булангуудта эмхид
хэгдэбэ.

Каховско ГЭС-эй барилгашад зорюулан
МОГИЛЕВ, ноябрин 28.
(ТАСС). Могилевскэ металл үйлэд-
бэрилдэ комбинатай коллектив
коммунизмын агуухэ барилгануудай
захилнуудыс хэхэ дэбжээтэйгээр
дүүргэнэ. Электромоторно цех
Каховско ГЭС-эй барилгын ээлжэ-
тэ захилыс болзорһоонь урид дүүр-
гэнэ тухайгаа үсэгдээр мэдээсэбэ.
Электромоторно цех—предприятия
дээрэ түрүү цех юм. Тэрэ хадаа

графигһаа түрүүлэн хүдэлмэрийнэ.
Мүнөө эндэ стахановец бүхэнэй
ажалай бүтээсэ, дунда жэшээгээр,
поезднуудыс холболгодо ажалай
бүтээсэ 25 процентээр дээшлүүл-
хэ уялга абһан байгаа һаа, тус
коллектив тэрэнэ амжалтагайгаар
бэлүүлжэ эхилэ.
Агуухэ барилгын захилыс дүүр-
гэхэ зуураа, предприятиян стахан-
овецүүд технологиеск хайжаруулаха
ба деталь хэхэ хүдэлмэрийн хилбар
болгохо шэнэ зүйлнүүдыс олоор
нэбтэрүүлэ.

Сахалиндахи хүдөө ажахын выставкэнүүд
ЮЖНО-САХАЛИНСК, ноябрин
29. (ТАСС). Область соо хүдөө
ажахын районы выставкэнүүд боло-
ло байна. Субарктическа клима-
дай условиуудта нефтянигуудай
туһалбарин ажахынуудта ургуу-
лагдһан хартаабхын, капустаын,
пomidорой, ургасын ехэ клубинууд
Оха городой выставкэ дээрэ табиг-
даба.
Нефтянигууд энэ табанжэлдэ
овошинуудар өөһэдэгөө бүриин
хангаха юм.
Сахалинда фруктово садуудыс

гариха проблемэ шиндхэгдэ.
Энээн тухай Хэлмско выставкэ хэ-
лэнэ.
Нютагай туршалгын станци, Ка-
лининэй нэрэмжэтэ, Чаплаковой
нэрэмжэтэ колхозууд выставкэ
дээрэ элдэб сортын фруктууд,
жэмсэ, арбуз, виноград табига.
Холмско станци гансахан энэ жэлдэ
яблочкин, грушын, сливэй, кры-
жовнигой, үхэр нодэнэй олон мян-
ган залуу мододыс областин кол-
хозуудта хубаажэ үгөө.

Узбекскэ цитрус таригшад ай малтанууд
ТАШКЕНТ, ноябрин 29.
(ТАСС). Узбекстанай зуу гаран
колхозуудта мүнөө таригдагдэ ли-
монуудыс ба апельсинүүдыс хурия-
лдэ дүүргэбэ. Апельсинүүдэй залуу
модол энэ жэлдэ түрүүшынхэ үрэ
үгөө.
Узбекистанда апельсинүүд Хара
далайн эрвэ шадарайнда орхолодо
эртэ эдешээдэ ба тэднэй үрэнүүд

ежэ амтата шанаараа илгардаг
юм гэжэ дүй дүршэл харуулна.
Ерэхэ жэлһэ эхилэн Узбекистанай
колхозно садуудта апельсин тарил-
га ехэ болгодохо юм. Республикын
гүрэнэй үрэ жэмэстэ питоминүүд
эрэхэ жэлэй хабар эрхим сортын
апельсинүүдэй хэдэн мянган залуу
мододыс колхозуудта үгэхөөр бэ-
лэдхэнэ.

Эрхимүүдэй нэгэн

Улан-Удын шэлэй механизиро-
ваннэ заводойхид Дашин Шойдо-
пович Янтуевые новатор гэжэ нэрлэ-
дэг юм. Заводой шэл зүһэгшэ, эр-
хим стахановецүүдэй нэгэн нүхэр
Янтуевэй нэрэ завод дээрэ, мүн
бүхы республика соогоо алдаршан-
хай.
Агуухэ Октябрин 35 жэлэй ой-
той дашарамдуулан СССР-эй Бар-
илгын материалнуудай промыш-
ленностиин министрын приказар
Дашин Янтуевта «Министрствын
эрхим шэл зүһэгшэ» гэһэн нэрэ зэр-
гэ олгодоо.
Иймэ хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэ-
һэн хүнүүд ехэшы олон бэшэ юм.
Орон дотороо шэл зүһэгшэ эрхим
мастернуудай нэгэнинь болохын
тула Дашин Шойдопович олон жэл
соо шэн зоритгойгоор хүдэлмэри-
лөө.
...Нүхэр Янтуев заводой һууриис
энка түрүүн табинан хүнүүдэй нэ-
гэнинь байжа. Бурят-Монголой
социалистическэ индустриин түрүү-
шын томо предприятинуудай нэг-
гынь өөрынөө гараар бодоолсоо.
Заводой баригдажа дүүрхээсэ бай-
хад, шэнэ машинануудай хүсөөр
продукци бүтээн гаргаха сагай дү-
тээлд байхад, нүхэр Янтуев бу-
сад хүдэлмэрийн шэлэй хамтада
Гусь-Хрустальна шэлэй заводто
эльгээдэ нэн. Энэ гайхамшадта

Шэнэ табанжэлэй түрүүшүүд
райнгаа хайн хайхан, ехэ туһалам-
гыс хэээлдэше мартахагүйб. Тэ-
лэнэр өөһэднгөө мэдэхэ, шадха
бүхы юумыс бурят-монгол арадай
түлөөлгшэдтэ—шэлэй шэнэ заво-
дой түрүүшын хүдэлмэрийшэдтэ
дамжуулан үгэхыс оролдог бай-
гаа. Маанарта тэдэнэй ехэ анхарал-
тайгаар хандадаг байһанай ашаар,
биднэр богони болзор соо шэнэ
мэргэжэл шудалаад, өөрынгөө за-
водто амжалтагайгаар хүдэлмэри-
лэжэ эхилээбди.
Дашин Янтуев шэнэ мэргэжэлтэй
болохоо гадна, арадуудай агуу-
ехэ хани барисаанай нагдалагай
хүсыс бодотоор ойлгожо абаа, со-
циалистическэ шэнэ общественэ бай-
гуулагдай дунда өөрынгөө ёһо-
той һууриис зээлэ.
«ВВС» машина ута шэл лентые
дорһоо дээшэнэ таһаралтагайгөөр
эльгээнэ, тийн тухай хүдэлмэри-
шэд энэ лентые таһалан шэл лист-
нүүд болгоно. Шэл зүһэгшын стол-
до эдэ листнүүд дары абаашадна.
Мастерай хүлөөрөө педагог гэш-
хэмсэрин, үргэн хабтагай шэл ме-
ханическа аргаар стол дээрэ арга-
хаар бууна. Дашин Шойдопович
секундашы болонгүйгөөр шэлыс
бөө тээшэ татажа, столыс булан-
гуудтай сасуудхан табяад, алма-
заар мэргэн түргэн зүһэнэ. Зү-
һэгдэһэн шэлэй захыс дараалгхала,
шэл хаха хүрэн ябашана.
Уданшьегүй мастер элдэб хэмжээ-
тэйгээр зүһэгдэһэн шэлыс абааша-
жа пирамидада табина.
—Гобор хүдэлмэрийнэ даа!—гэжэ
халаанай начальвик Ольга Иванов-

заводой шэл зүһэгшэд—үнинэй, дүй
дүршэлтэ мастернууд бурят-монгол
арадай хубүүн Дашин Янтуевые
шэл зүһэгшэ мэргэжэлдэ һургаа.
Заводто бусажа ерэдэ, хүдэлмэ-
рилжэ байхадан нүхэр Янтуев
нигэжэ хэлэдэг байгаа:
—Гусь-Хрустальна шэлэй заводой
хүдэлмэрийшэдэй—орон багшана-

Сталинска Конституциин Үдэрэй хүндэлэлдэ

Паровоз бүтээгшэдэй амжалта

Ленинэй орденто паровозо-вагон-
но заводой коллектив Сталинска
Конституциин найндэрэй хүндэлэлдэ
дэлгэрһэн социалистическэ мурь-
сөөндэ ороод, октябрь һарынгаа
даалгабарине валовой продукциян
талар 110,4 процент, товарина —
118,2 процент дүүргэбэ нэн. Ноябрь
һара соо тус коллектив мүн лэ
эршэтэйгээр ажаллаа.
Мүнөө тус заводой цехүүдтэ 2135
стахановецүүд хүдэлмэрийнэ. Түү-
хэй эд ба материалнуудыс алмахын
түлөө 600 гаран хүдэлмэрийшэд
өөһэд хоорондоо мурьсэнэ. Түүхэй
эдыс комплексноор арбилжа гэһэн
нүхэр Корабельниковагай үүсхэлээр
300 гаран хүн мурьсэжэ, 3092 мян-
ган түхэргэй гүрэнэй мүнчэ арбил-
һан байна.
Социалистическэ мурьсөө үргэ-
нөөр дэлгэрүүлһэнэй ашаар заво-
дой 100 гаран хүдэлмэрийшэд үн-

гэрэгшэ 10 һарын туршад хсёр-
хоёр жэлэй даалгабарин дүүргэбэ.
Тинхэдэ 50 шахуу хүдэлмэрийшэд
табанжэлэйгээ даалгабарине дүүр-
гэжэ, мурьсөөнэй түрүү зэргэдэ га-
ранхай.
Сталинска Конституциин найндэ-
рэй хүндэлэлдэ стахановска вахта-
до жагсаһан вагоно-отделочныс
цехын слесарь нүхэр Н. А. Алексеев,
тус цехын модшо дархашуул нү-
хэр Г. Ф. Фурсов, С. С. Фишук,
Н. В. Телегин, И. М. Больных,
И. Н. Козлов болон бусад халаан-
найнгаа даалгабарине 50 процен-
тээр үдүүлэн гансал эрхим шанар-
тай продукция үйлэдбэрилэн гарга-
на.
Мүнөө жэлэйнгэ даалгабарине
болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө
социалистическэ мурьсөөнэ заводой
цех бүхэндэ улам үргэсэнэ.
С. Черненко.

Ажалай бүтээсэ дээшлэнэ

Улан-Удэ станцин коллективэй
гэшүүд Сталинска Конституциин
бүтээрадай найндэрэе ажалай
амжалтануудар угтахын түлөө шэн
зоритгойгоор ажаллажа байна.
Вагонуудта ашаа тээхэ гүрэнэй тү-
сэбыс болзорһоонь урид дүүргэхэ,
поезднуудыс холболгодо ажалай
бүтээсэ 25 процентээр дээшлүүл-
хэ уялга абһан байгаа һаа, тус
коллектив тэрэнэ амжалтагайгаар
бэлүүлжэ эхилэ.
Түмэрзамшад социалистическэ
мурьсөө үргэнөөр дэлгэрүүлэн,
һүүдэй табан үдэрэй турша соо
гүсэбһөө гадуур 48 вагонодо ашаа
гэжэ, адресаран ябуулаа. Түргэн
методээр ажалладаг болоһон стан-
цин еднэ халаанайхид ноябрь
һарын 28 үдэр соо 3 мянган вагон-

час гэжэ гү, али 8 мянган түхэри-
гэй алмалта хээ.
Станцин маневрово эрхим дис-
петчер нүхэр Школиной хүтэлбэ-
рилдэ еднэ халаанайхид эмхитэй
гуримтайгаар ажаллажа, вагонһоо
ашаа буулгаха халаанайнгаа даал-
габарине 80 процентээр үдүүлэн
дүүргэнэ. Станцин дежурна нүхэр
Сергеев стахановскаар ажаллажа,
поезднуудыс холбохо даалгабариа
нэгэ хахад дахин дүүргэнэ. Тэрэн-
тэй мурьсэдэг поезднуудыс хол-
богшодой бригадануудай брига-
дирууд коммунистууд нүхэд Ба-
радачев болон Шахматов гэшэд
мүн лэ үндэр бүтээсэтэ ажалараа
шалгарна.
А. Узлов.

Модошодой амжалта

Модо бэлдэхэ энэ жэлэйнгэ
тусэбыс дүүргэхэ хэрэгтэнэ Сэлэн-
гын аймагай колхозууд Сэлэнгын
леспромхоздо горьтой туһаламжа
зүүллэнэ. Жэшэнь, Маленковой нэ-
рэмжэтэ хүдөө ажахын артель мо-
до бэлдэхэд олон сезондо ябажа,
дүй дүршэл ехэтэй болоһон нүхэр
Бадмацреновые бригадираар то-
милжо, хэдэн эрхим колхознигуу-
даа модо бэлдэхэдэ гаргаһан
байгаа.
Мүнөө тус бригадын гэшүүд
Сталинска Конституциин найндэрэй
хүндэлэлдэ барандаа стахановска
вахтада жагсаад, 1952—53 онуудай
модо бэлдэхэдэй сезоны даалгаба-
рине болзорһоонь урид дүүргэхын
түлөө социалистическэ мурьсөө
үргэнөөр дэлгэрүүлэнэ.
Тус колхозноо ерэнэй модошод
модо бэлдэхэ сезондо түсэбөө
Советскэ Арминин 35 жэлэй ой хү-
рэтэр дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур

500 кубометр барилгын модо бэ-
лэдэхэ, ажалай бүтээсыс 10 про-
центээр дээшлүүлхэ уялга абаад,
улам эршэмтэйгээр ажаллажа бай-
на.
Модошодой хоорондоо үргэнөөр
дэлгэрһэн социалистическэ мурь-
сөөндэ коммунистууд-модо отоло-
год нүхэд А. Швецов ба Цыден
Жигмытов гэшэд түрүүлжэ ябаһа.
Тэдэнэр бусад гэшүүдэйнгэ дунда
политико-хумүүжүүлгын хүдэлмэри
ябуулжа, үндэр бүтээсэтэ ажалда
зоригжуулна. Модо отологод нү-
хэд Дабан Юндунов ба Яков Пер-
фильев үдэр бери 4 кубометр модо
отолхын орондо мүнөө 5,8 кубом-
етр отолож, мүн лэ мурьсөөнэй
түрүү зэргэдэ гараа. Энэ бригадын
гэшүүд үдэрэйнгөө нормыс баран-
даа үдүүлэн дүүргэнэ, тингээхэ ехэ
хэмжээнэй салин олоно.
К. Скворцов.

Сазонова Янтуев тээшэ заан
хэлэнэ.
Энэ мастер үнэхөөрөө түргэн бэр-
хээр, шадабаритайгаар хүдэлмэри-
лэ Лист шэл зүһэгшэ бүхы хүдэлмэ-
ридэ Дашин Янтуев хахад минута
гү, али тэрэнһээ бага саг гарга-
шална. Тинхэдэ заводто, шэл зү-
һэгшэдэй олонхын энэ хүдэлмэрийнэ
60—90 секунда гаргалдаг байна.
Партийн XIX сьездын хүндэлэлдэ
бүхы коллективтээ хамта со-
циалистическэ мурьсөөнэ оролсо-
ходоо, Дашин Шойдопович нормын
ёһоор 550 квадратна метрын орон-
до 800 квадратна метрһээ бага бэ-
шэ шэл халаан соогоо зүһэхэ уялга
абһан байгаа. Нүхэр Янтуев
800—850 квадратна метр хүрэтэр
зүһэнэ.
—Партийн XIX сьездын шиндхэ-
бэринүүд ба сьезд дээрэ нүхэр
И. В. Сталиной хэлһэн үгэ намды
шэнэ эршэ хүсэ түрүүлэ. Улам
найнаар хүдэлмэрийнэ, мүнөөдөр
үсэгдэрэйхинөө ехэ юумэ хэхэ дү-
ран хүрэнэ. Туйлаһан амжалта-
нуудаараа ханаа

ПАРТИНА АЖАБЫДАЛ

Кабанскын МТС-эй парторганизаци үүргээ муугаар дүүргэнэ

1951—1955 онуудта СССР-ыс хүжөөх табадахи табанжэлэй түсэб тушаа партина XIX съездээр баталан абтанан директивүүд соо машинно-тракторна станцинуудай урда тон шухала сорилгонууд табигдана

Энэ зорилгонуудыс дүүргэх хэрэгт машинно-тракторна станцинуудай партина эхн организацинууд сэх үүргэ дүүргэхэ зэргэтэй.

Энэ үүргээ Кабанскын МТС-эй партина эхн организаци даб дээр дүүргэнгүй гэжэ сэхэ хэлэхэдэ болно. Тус МТС-эй партина организаци 23 коммунистуудтай. Хэрбээ энэ партина организаци хүдэлмэри зүбөөр эмхидхэн табига шадаад байгаа наа, машинно-тракторна станцингаа бүхы ажаль-буулгада найнаар нүлөөлхэ байгаа.

Тээд, тус партина организаци КПСС-эй шэнэ Уставай ёшоор хүдэлмэри шэнэхэн табихын тулада ямаршэ оролдолго гарганагүй. Партина эмхидхэлэй хүдэлмэри энэдэ тон нулаар табигданхай. Парторганизацин хүдэлмэрини түсэб ёшо тэдэсэ табигдадаг. Парторганизацин секретарь нүхэр Чимитов түсэб зохёоходоо коммунистуудтай зүбшэдэггүй байхаа гадна, партина суглаан дээрэ табига зүбшэн хэлсүүлдэггүй. Партина эмхидхэлэй хүдэлмэрини энэдэ доодо хэмжээндэ байһые юун гэришэнэб гэхэдэ, энэ парторганизацин бюро 1952 оной II нара соо оройлоо нэгэ дахин засадан хэнэн байха юм.

Партина суглаанууд эндэ болодогшэ наа, нонигүйгөөр үнгэрдэг, шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгэ дэлгэрдэггүй.

Партина суглаануудай найнаар үнгэрэлгэ тэрэндэ бэлдэхэлгээ нилээд дулидадаг байһанинхэ мэдэжэ. Гэбэшье, партина организаци, тэрэнэй секретарь Чимитов партина суглаанда бэлдэхгэ хэрэгтэ коммунистуудыс ёһотойгоор хабаадуулаггүй байха юм. Тэрэн дээршэ болжо сэхэни коммунистуудын суглаанда эдэхни багатайгаар хандадаг байна. Олонхи ушарта хүтэлбэрилхы тушаалтай коммунистууд үгэ хэлэжэ, тэдэнэй хүтэлбэри доро ажаллажа байһан жирий коммунистуудыс шүүмжэлэлэ, МТС-эй хүтэлбэрилгэшлэй ажал-ябуулгын дутуунууд элрхэйлдэггүй юм. Тайлбарлан хэлбэл, эндэ шүүмжэлэл дороһоо бэшэ, харин дээршэ руу болодог заншалтай.

Партина XIX съездын хүдэлмэрини дүнгүүдыс зүбшэн хэлсэлгэдэ зориулагданы партина суглаан эндэ тахан боложо, бэлдэхэл багатайгаар зарлагданы дээршэ сэхэ эмхигүйгөөр үнгэрөө. Суглаан дээрэ үгэ хэлэгшэд МТС-эй дирекцин ба партина организацин ажал-ябуулгадахи дутагалуудыс элрхэйлдэггүй, съездын шийдхэбэринүүдыс бөлүүлхэ талаар хэмжээ-ябуулгануудыс хараалха хэрэгтэ жирий коммунистуудыс хабаадуулаггүй.

Энэ суглаан дээрэ партина Байкал-Кударын айкомой пропаганда ба агитацин таһагыс даагша нүхэр Батуаев элрхэхэ хэдэ, МТС-эй парторганизацин хүдэлмэри съездын шийдхэбэринүүдэй эрилын ёшоор шэнжэлдэггүй, МТС-эй дирекцин ба парторганизацин хүдэлмэридэхни дутуунуудыс элрхүүлдэггүй.

Элрхэхэлэй инмээр хэглэһинхэ болжо суглаан дээрэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгэ гараагүй байна гэжэ наанаар. Суглаанда хабаадалсан 18 коммунистууд наа оройлоо 7 хүн үгэ хэлэһэн аад, МТС-эй ба партина организацин хүдэлмэридэхни дутуунууд тухай юушье хэлэгүй шахуу. Тинхэдэ, МТС хадаа трактор, машинануудай заһабарилга хангалтагүйгөөр ябуулна. Ноябрьрин 25-ай байдалар IV кварталда трактор заһабарилга түсэб мишл 37,5 процент дүүргэдэнхэй. Трактор заһабарилга хуушанай, бригадна методээр хэгдэнэ. Поточно-узловой түрүү методтэ орохо тухай хөөрлэдхөөр хоёр жэл болобшье, мастерскойнай энэндэ тааруулагдаагүй гэжэ шалтаг бариад лэ нуужа байда.

МТС-эй бүхы хүдэлмэришадэ ажалдань эдэхитэйгээр элсүүлдэг, тэдэнэй хоорондо социалистическэ мүрысөө эмхидхэлгэ гэшэ партина организацин ажал-ябуулгада гол нуури ээлхэ ёһотой. Гэхэ зура, Кабанскын МТС-эй партина организаци эдэ уялганууда хангалтагүйгөөр бэлдүүлнэ. Өөрынгэ хэрэгтэ дуратай, дүй дүршэл эхэтэй механизаторнууд эндэ олон. Зүгөөр, тэдэнэй партина организаци ямаршье хүдэлмэри ябуулаггүй, социалистическэ мүрысөө эмхидхэлгэдэ анхрал багара табина. Түпхэнэй механизаторнуудай хандалгыс зүбшэн хэлсэхэдэ социалистическэ уялга абтан болобошье, тэрэнэ бодото дээршэ бэлдүүлхэ хэмжээ МТС-эй хүтэлбэрилгэшэд абанагүй. Бригадануудай ба тус тус хүдэлмэрилгэшэд дунда социалистическэ мүрысөө эмхидхэлгэдэнгүй.

Түрүүшүүлэй дүй дүршэл дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ анхрал багара табиглана. Показателин доскада юушье бэшгэдэггүй, ханын гэсэтэ, «дайшалхы хууданууд» гаргадаагүй. Кабанскын МТС-тэ найнаар хүдэлмэрилжэ байһан баян дүй дүршэлтэй хүнүүд бии. Жэ-шэлхэдэ, Дубенкын хүтэлбэрилдэг бригада тракторнууд ба принципной машинануудыс заһабарилха кварталайнгаа түсэб ноябрьрин 21-дэ дүүргэһэн байха юм.

Механизаторнуудыс коммунистическээр хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри партина организаци эмхидхэнгүй. Нийтэ-политическэ хүдэлмэри хангалтагүйгөөр табигданхай, агитаторнуудта заабари үгтэнгүй, түрүү агитаторнуудай арга метод шэнжэлэгдэжэ дэлгэрүүлэгдэнгүй.

Эдэ бүгэдэ юун дээршэ болоноб гэхэдэ, тубхын түрүүндэ, партина организацин секретарь нүхэр Чимитов өөрынгөө хүдэлмэридэ харюусалтагүйгөөр хандана, партина организацида шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгэ нулаар дэлгэрүүлнэ.

Шүүмжэлэлэй эндэ гарадаагүй байһанай шалтаганынхэ юуб гэхэдэ, МТС-эй директор нүхэр Бертунов, тэрэни политическэ талаар орлошо нүхэр Садовский, инженер-механик нүхэр Шайдунов гэгшэ өөһэдэгөө тойруулан түрэл гаралнуудаа оложо табиад, бүл ёшоор, үгэ хүүр газашань гаргалгүй нуухыс эрмэлзэдэг байна.

Аймагайнгаа орн ганса МТС-эй парторганизацин хүдэлмэридэ КПСС-эй Байкал-Кударын айком ехэ анхрал табиха ёһотой байгаа. Гэбэшье, айком хадаа энэ парторганизаци нулаар хүтэлбэрилнэ. Хүдэлмэрини хангалтагүй байһанай шалтаганыс элрхэйлнэгүй, тоосоонё бюорогй засадан дээрэ шагнадаагүй байха юм.

Тус МТС-эй партина организацида туһалжа, хүдэлмэрини найжаруула хэгшэ партина айкомой уялга болно

П. Егоров.

Партина хронико

нүхэр Цыренжаповай лекци шөгнөһөн байна.

Партина Улан-Удын Городской райкомдо районий предприятинуудай, эмхи зургаануудай, хургуулинуудай партина эхн организацинуудай секретарьнуудай зүблөн

болобо. Партина XIX съездын материалуудыс районий ажалшадта хэр зэргэ тайлбарилгада байһан тухай асуудал эндэ зүбшэн хэлэгдэбэ.

Тус зүблөндэ 80 гаран парторганизацинуудай секретарьнууд хабаадалсаб.

КЯХТЫН АЙМАГТА

СЕКРЕТАРЬНУУДАП СЕМИНАР

ВЛКСМ-эй айком хургуулинуудай комсомольско эхн организацинуудай секретарьнуудай семинар үнгэргэбэ.

Семинарта хабаадагшад «1952—1953 оной хуралсалай жэлэй I-дхи четвэртин дүнгүүд ба 2-дохн четвэртин зорилгонууд» тухай асуудал зүбшэн хэлсэхэн байна. Мүн тэдэнэр «Уласхоорондын байдал тухай», «Комсомольско суглаан—залуушуудыс коммунистическээр хүмүүжүүлгын хургуули муы гэнэн ба бусад темэнүүдээр лекцинуудыс шагнаба.

1235 ЛИТР НУ НАБА

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой МТФ-гэй наалишан комсомолка Галина Русанова өөрынгөө харууналжа байһан 9 үнээн бүриһөө дунда жэшээгээр 1235 литр нү хааба. Энэ басаган 6 жэл соо мал дээрэ хүдэлмэрилжэ, дүй дүршэлөөр ехэ болоһон дээршэ нэгшыс үнэс нубайруулаагүй, абтан түнүүдэй тобир тарганаар ондо оруулжа байна.

КУЛЬТУРНААР АМАРНА

Усть Кяхтын самоной культурын байшан колхознигуудай ёһото культурна гуламта болохой. Эндэ колхознигууд олоороо сугларжа, уранхайханай литература, газетэ болон журналуудыс уншадга, шатар, даам наададаг. Мүн энэдэ элдэб һонирхолтой темэнүүдээр хөөрлэдхөөнүүд үнгэргэдэнэ.

ЭДИР БАЯНИСТНУДАЙ КРУЖОК

Кяхта городой пионерүүдэй байшангай дэргэдэ эдир баянистуудай кружок эмхидхэгдэбэ. Тэнэдэ 15 хурагшад Константин Матвеевич Лемаевай хүтэлбэри доро баянаар наадажа һурана.

ШАТАРАЙ ТУРНИР

Гаяхан Кяхтын хүдөө ажалын техникумэй студентнэрий шатарай турнир үнгэргэгдэбэ. Турнирта хамта 21 шатаршад хабаадалса.

Эрид шанга тулалдаанай удаа 4-лхи курсын студент, шатараар нёдондо техникумэй чемпион байһан Д. Дансарунов 18,5 очко абжа, түрүү һуури ээлэбэ. Хоёрдохн һуури техникумэй багша В. Сафонов, гурбадахн һуури студент В. Жарников гэгшэд эээлхэн байна.

Шатаршад—студентнэр В. Ладзынский, Л. Бондаренко, Д. Цыбендоржиев, Ж. Вихрев гэгшэд нёдондойнхидо орхолодо нилээд найнаар наададаг болоһоноо энэ турнир дээрэ харуулаа.

Д. Брхоев, В. Жигжитов.

Редакцида ерһэн бэшгүүд

Ажалшадай бэшгүүдтэ анхаралтайгаар хандаха

Советскэ организацинууд ба эмхи зургаануудта орон ажалшадтай бэшгүүд ба гомодолнууд саг соогоо харагдажа үзэгдэхэ, тэдэн соо заагданы дутагалуудыс усадха талаар дары хэмжээ абтахэ ёһотой. Гэхэ зуураа, Кударын айкомондэй гүйсэдком ажалшадтай бэшгүүд ба гомодолнуудта ёһо тэдэгээр хандана, тэдэни дары хаража үзэгдэггүй байна.

Энэ оной январь наһаа ноябрь хүрэтэр айкомондэй гүйсэдкомдо ажалшадтай 40 бэшгүүд ба гомодолнууд ороо. Тээд, элэ бэшгүүдэй оройдоо 25-нини тусхай лэбэртэ бүрихэгдэхэн, хэмжээ абтахэ гэжэ хараагдаһан юм. Абтаһан эдэ бэшгүүдэй 16-нини хаража үзэгдэхэ болзор соогоо харагдаагүй байгаа. Степанов гэжэ хүн «Комбайн» колхозоо ажалта үдэртэ түлэбэри абаагүй байһан тухайга айкомондэй гүйсэдкомдо 1951 оной октябрь наһа соо мэдүүлгэ барһан байна. Нүхэр Степановай мэдүүлгэ үни удаан саг соо дарагдажа, 1952 оной февраль соо харагдаһан байна. Мүн 7 бэшгэ ба гомодолнууд үни саг соо харагдаагүй, харагдаха болзороо хүлэжэ мүнөө хүрэтэр хэбтэнэ.

Айкомондэй гүйсэдкомой хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилгэшэд ажалшадтай бэшгүүд ба гомодолнуудыс

болзор соонь хаража үзэхэ, элдэгдэхэн дутагалуудыс усадха талаар зохио хэмжээ абтахэ ёһотой бэшгүүд ба гомодолнуудта бинагүй, ноһоо хоёрго тэмсэнгүй. Тинмэнэ айкомондэй гүйсэдком ажалшадтай бэшгүүд ба гомодолнуудта ёһо тэдэгээр хандана, тэдэни дары хаража үзэгдэн байна.

Жэшээлхэдэ, аймагай аралд гээрэлэй таһаг оронон бэшгүүд гомодолнуудтай тоо бүридхэйгүй байһан юм. Мүн тус айком Уполномизгата абтан ажалшадтай бэшгүүд ба гомодолнуудай оройдоо 85-нини хаража үзэгдэхэн байна.

Ажалшадтай бэшгүүд ба гомодолнуудыс хаража үзэгдэхэ дутагалуудтай, ноһоо хоёрго далуудай байбашье, айкомондэй гүйсэдком (түрүүлэгшэнь Марков) өөрынгөө засадан энэ оной турша соо тус ажалшадтай бэшгүүд ба гомодолнуудыс харуулаагүй.

Аймагай эмхи зургаануудай организацинуудай хүтэлбэрилхы оронон бэшгүүд ба гомодолнууд саг соогоо хаража үзэхэ, ноһоо табигданы асуудалуудыс бөөр шийдхэхэ уялгатай.

Ц. Цыбендоржиев

Түрэлхи хэлэн дээрэ лекци уншахысн хүлөөгдэнэ

Үргэн нийтэ арад зоной дунда түрэлхи хэлэн дээрэ нийтэ-политическэ хүдэлмэри ябуула хэгшэ тон сэхэ удхашанартай. Тинмэнэ хүдөө нотагуудта бурят-монгол хэлэн дээрэ лекци, элдхэлхүүдыс уншаха хэрэгтэ шуула анхарал хандуулагдаха ёһотой.

Тээд, мүнөө ажалшадтай дунда түрэлхи хэлэн дээрэ лекцинууд болон элдхэлхүүд тон үсөөн уншагдаһа, энэ хүдэлмэри найжаруула хэрэгтэ үшөө бага анхрал хандуулагдана. Манай республика дотор наачна ба политическэ темэнүүдээр уншагдаха лекцинууд бурят-монгол хэлэн дээрэ тон үсөөн оршуулагданы дээршэ хүдөөгэй лекторнууд ба элдхэлхүүд элэгдэнэгүй. Мүн коммунизмын

агууехэ барилганууд, биологическэ наукайн амжалтанууд тухай, өмнөө-научна ба педагогическэ мэнүүдээр мүнөө хүрэтэр лекци бурят хэлэн дээрэ бидэ Республикын лекционё Бүхэсоонза наачна ба политическэ эрдэм дэлгэрүүлхэ обществоний рят-Монголой отделени бурят-монгол хэлэн дээрэ бэшгэдхэн болон элдхэлхүүд тэдэнэй хүдөө нотагуудта элэгдэнгүй. Хүдөөгэй культури-научнай хүдэлмэрилгэшэд болон лекционё нонни темэнүүдээр бурят хэлэн дээрэ бэшгэдхэн лекци хэлнүүдыс хүлэжэ байна.

А. Мангатханов, айкомондэй гүйсэдкомой культури-научнай хүдэлмэрини таһагыс дээрэ

Салин саг соогоо түлэгдэнэгүй

Шофер, тракторист ба мастернууд болохо гэжэ Итанцын леспромохонно эльгээгдхэн 15 хүн «Еурмонголес» трестис курсовой базада һуража байна. Эдэ курсантууд тухай тус леспромохоной хүтэлбэрилгэшэд наһалаа табиагүй. Курсантуудай салин саг соогоо үгтэнгүй. Леспромохоной бухгалтер курсантуудай салин почтоор эльгээдэггүй, харин ержэ абхашыс хүлэдэг юм.

Тинмэнэ һуража байһан курсантууд салингаа абхашыс түлэгдэнгүй, даа хоёр дахин леспромохонно, 4—5 үдэрэй турша илтишоа гэзгэдэнэ. Тээд, ноһоо аббаад ерэхэдэнь, бухгалтерны риндаа мүнгэн байдаггүй.

Тинмэнэ һуража байһан курсантууд тухай курсантууд леспромохоной хүтэлбэрилгэшэд нэгэнтэ ханданан байха юм. Тээд мүнүүдэй эрилтэ хангаданайгүй.

Ж. Сибиряков

Хэзээ улаан булан нээгдэхэ юм?

Нёдондо жэлдэ Октябрын самоной (Мухаршөөр) «Унэн» колхозой гэгшүүд нэгэдэхэ полевоий бригадала улаан булан нээжэ гэжэ тогтоһон юм. Тээд, энэ тогтоол мүнөө

хүрэтэр бэлүүлэгдэнгүй. Колхоз түрүүлэгшэ нүхэр Дашев ажалшадтай культури эрилтэ эзэн гаха юм?

Ж. Бури

Советскэ арадай амгалан ажал тухай ном

Марксистско-ленинскэ эстетикын Гургадай ёшоор, ажабайдалыс юрэнжыгөөр бэшэ, харин тэрэнэй бүхы шухала талануудыс зураглан харуулан зохёолууд илэйнэ ба уранбайханайнгаа талаар удахы үзгэдлэр гэжэ сэнгээгдэжэ бшуу. Уранзохёолшо В. Кочетовой «Журбинтан» гэжэ шэнэ роман манай оройной ажалшадтай түрүү отряд — хүдэлмэришэн ангийн амгалан ажалыс харуулан байна. Тинмэнэ энэ зохёолтой удхашанар тон хэлэ.

Судно бүтээлгын томо заводудай нэгэндэ мүнөө үедэ болжо байһан ушар байдал роман дотор харуулагдана. Манай орон дотор зохёон байгуулхы ажал хүдэлмэри хэгдэжэ байна. Корабль бүтээлгын заводто гү, али коммунизмыс агууехэ барилганууд дээршэ хэгдэжэ байһан амгалан ажал дайн сэргэтэй ямаршье холбоогүй. Корабль бүтээгшэдэй зоригжилто ажалыс, тэдэнэй ажабайдалыс бүхы талаанаань зураглажа, эб найрамдал хамгаалагдаһай образуудыс уран-зохёолшо үнэн зүбөөр харуулаа. Лададахн заводто Журбинтанай ба заводой бүхы хүдэлмэришэдэй гараар бүтээгдхэн корабльнууд «хольц далайнуудар, хольц оронунуудар ябажа, хүнүүдтэ эб найрамдал асархал». Эб найрамдалтай түлөө зохёон байгуулаха, ажанууха, тэмсэхэ, хүдэлмэрилхэ гэшэ ямар байһан

бэ, эб найрамдал хадаа хүн түрэлтэнэй ерээдүйн ээл жаргал ха юм гэжэ автор хэлэнэ.

—Эб найрамдал ажалыс аршалан хамгаалха, ажал эб найрамдалыс бэхжүүлхэ гэнэн мүнөө үеын шухала эриатыс романай героинууд — советскэ жирийэй хүдэлмэришэд үгэ ба ажал хэрэгээрэ дүүргэнэ.

—Эб найрамдалтай тала баригшад нэб конгресс тухай ба Берг Славной Кости гэжэ оройной хара шарайта эхэнэр Елизавета Литл гэгшэний уулзаһан тухайга формошца Ксения Михайловнагай хөөрлэн хөөрөөсэ хүдэлмэришэд анхаралтайгаар шагнаһа.

—Минни юу хэдэг тухай тэрэ наһаа асуугаа. Корабльнуудыс бүтээнэб гэжэ харюусааб! Тэрэ энэбхэлээд: «Корабльнууд? Улаан тугтай танай корабльнуудыс би харааб. Оло дахин харааб» гээ. Манай заводой бүтээһэн корабльнуудыс тэрэ хараагүй юм аа гү гэжэ һонирхоод асууба, олон нэрэнүүдыс нэрэлэбэ. Тээд «Заря» тэндэ ябаһан байна бшуу. Манай «Заря» Африка хүрэн байна! Бидэнэрэй хэдэг юмэнүүд холо хүрэтэр харагдана гэжэ хэлэхыс хүсэнэб. Бүхы дэлхэй дээрэхни манай ханинарта харагдана. Тэдэни баярлуула, зоригжуула. Энэни мэдэрхэдэ эб найрнаар хүдэлмэришэнэ. Тингэншьегүй яаха! Манай бүтээһэн шэнэ

корабль — юрын корабль бэшэ — тэрэ хадаа манай ханинарта эрхэ сүлөө асарагша, хабарай хараасгай мүн болоно» гэжэ тэрэ зөөрөнэ.

Советскэ хүдэлмэришэдэй зохёон байгуулхы ажалай удхашанар, бүхы оронундай ажалшадыс толгойло тэдэнэй түүхэтэ үүргэ тухай уранзохёолшо ингэжэ хэлэнэ бшуу. Журбинтан мүлжэлгэнэ сүлөөлэгдхэн, хүн түрэлтэнэй түүхэдэ үзэгдөөгүй тон шэнэ хүдэлмэришэн ангийн түлөөлгшэд юм. Журбинтан советскэ ёһотой шэнэ түхэлэй хүдэлмэришэд мүн.

Журбинтан хүдэлмэришэн угтай юм. Үшөө үнгэрэгшэ зуун жэлэй үедэ ажал эжэ эхилхэн, Үбэлэй Ордоние добтолгодо хабаадалсагша, бүлхн аха заха Матвей Доросевич мүнөөшье хүдэлмэри хэжэ үргэлжэлхөөр; гражданска дайнда хабааданан Илья ба Василь гэжэ хоёр хубүүдын мүнөө корабль бүтээдэг солото хүнүүд юм; Илья Матвеевич 4 хубүүдтэй. Антониний инженер, Виктор, Алексей ба Кости гурбан залуу хүдэлмэришэд — стархановцууд юм. Тоня басаганин үшөө хургуулида һурана.

Журбинтанай бүлэ ушар ёһо гүнзгийгөөр мэдэрэн, наукаын туйлдануудта түшэгшэн ажалладаг байна. Зохёон байгуулхы энэ ажалыс үйлэдбэрини толорхой зорилгонуудыс шийдхэхэ үедэ илангаяа эли тодоор харагдана.

Заводой коллективэй правительствена даалагбаринуудыс дүүргэдэг, үйлэдбэрини поточно системэдэ орлоло, томо секционо хабсаралгада гагнуурин шэнэ арга метод шудалан хэрэгтэ гомодол дотор харуулагдана. Ажалай шэнэ, коммунистическэ методэй түлөө тэмээл дотор героинууд шалгаран гарана. Мастер Илья Матвеевич Журбин үйлэдбэрини дүй дүршэл эхэтэй командир мүн. Тэрэ хадаа тон ехэ шадабаритай хүн. Журбин болбол хүдэлмэришэн ангийн хуушанай гвардида хабаатай байһанаараа омогорхон. Өөрынгөө бага хубүүнэй заводто хүдэлмэришөөр эрходо, хүдэлмэришэн хүнэй нэрэ хүндые харюулаха тухай ингэжэ эсэгын захяа үгэнэ:

—Шинин харадаг эдэ бүхы юмэнүүд — гэр, столууд, стулууд, хубсаһан, оёдолтой машина, лампочка, выключательнууд, хилээнэн — булдааа хүдэлмэришэд ба таряашадтай гараар хэгдэнхэй. Хайшаалыс хара—паровозууд, автобусууд, корабльнууд, бүхэлн гордууд — булдааа тэдэ ажалшадтай гараар хэгдэнхэй. Хүдэлмэришэн анги — зохёон байгуулагша мүн, тинмэнэ манай вождьон Владимир Ильич ба Иосиф Виссарионович холодо тэрэндэ түшгээгдэжэ байгаа.

Хүдэлмэришэн ангийн алдарт отрядтай түрүүшын зэргэдэ тэрэ өөрөөшье холодо ябадаг байгаа. Зүгээр мүнөө заводудай үндхөөрөө шэнэхэн байгуулагдахайта хамта ажабайдал хадаа шэнэ, дээршэ үзэгдхэн эрилтэ дүй дүршэл эхэтэй энэ мастерайшье үмэнэ табина. Техникийн ургалтаһаа гээгдэ-

хэгшын тулада эрдэм мэргэжэл хэрэгтэй. Тинмэнэ Журбиншье эрлодосотойгоор һуража эхилхэн байна. Хуушанай мастера залуу инженер Зина Иванова туһална. Уданшөггүй хуралсалай үр дүнгүүд элээр харагдана. Шэнэнүүд ба томоонууд корабльнуудыс заводтой бүүтэжэ байһан мүнөө үедэ хэрэгтэй болохо теоретическэ эрдэм хуушанай мастерай баян дүй дүршэлдэ нэмээгдэнэ. Корабльнууд хадаа манай оройной хүсэ шадал, эб найрамдалтай хэрэгтэ тэрэнэй оруулагда мүн гэжэ Илья Матвеевич хэлэнэ.

Заводой хүдэлмэришэд бултадаа патриотическэ уялгануудаа найнаар ойлгодог, үдэр бүрингөө ажал хүдэлмэришэ эб найрамдалтай түлөө, арадуудай хоорондох хани харалсаанай түлөө тэмээлэй холбожо шададаг юм. Корабль бүтээгшэдэй ажал хүдэлмэришэ, эб найрамдалыс аршалан хамгаалхын тулада тэдэнэй гаргадаг хүсээлыс романай автор үнэн зүбөөр, гүнзгийгөөр харуула.

Виктор Журбин старьяна ямаршье операцие дүүргэжэ шадаха шэнэ станок ухаалан зохёно. Тэрэ үүсхээлхэ найнаар дамжэгдэнэ. Виктор болбол инженернүүдэй туһаламжатайгаар тэрэ станогоо бүтээжэ гаргана. Заводской туршалгада оройной һүүрээр тэрэ станогын олоор бүтээгдэнэ. Үнэтэ станок ухаалан зохёоноингоо түлөө Виктор Журбин Сталинска шангай лауреат болно. Энэ дээдэ шагнал залуу хүдэлмэришэн ажалай шэнэ габьялада зоригжуула.

Эб найрамдал тухай, түрэл гүрэнийгөө хүсэ шадалыс бэхжүүл-

хэгшын тулада эрдэм мэргэжэл хэрэгтэй. Тинмэнэ Журбиншье эрлодосотойгоор һуража эхилхэн байна. Хуушанай мастера залуу инженер Зина Иванова, той директор Иван Степанов партотр Жужок гэгшэд ажаллаһа.

Ажабайдалай бэдото зуралнуудыс дабахыс талаар гэрэйдэ дайнаа абари зангай ондоо байһые автор толоор харуулаа. Хүдэлмэришэн-старьяна Алексей Журбин дүй дүршэлтэй, үүсхээлхэй табууришан хандаа ажалтануудараа мэдэрэн, ехэрхүү зан гаргахыс мэдэрэн Залуу уржажа ябаһан хүдэлмэришэнише гутааха байһан эдэ нуудууд коллективнэйнгэ ба эхэ нүхэдэйнгөө нүлөөгөөр Алексей Журбинэй зайсуулжа шийдхэнтэмэ жэшээнүүд дээрэ ажаллаһан байһа.

Эсэхэ сусангагүйгөөр ажаллаһан коммунизмын эрдэм байгуулагшад — хүдэлмэришэ ехэ коллективэй хүнүүд уншаһа тэ нимээр харагдана. Ураншо хадаа манай хүдэлмэришэ ажабайдалай бүхы баялгыс ажаллаһан олодо талыс ураншад харуулаһа, манай оройной өмнөө-политическэ ба эконимическэ хубилалтын үндхөөр байһан ба культури таларыс гайһыс элрхэйлнэ.

Манай оройной ажалшадтай отряд — советскэ хүдэлмэришэн гинн эб найрамдалтай түлөө байһан байдалтай түлөө хэ байһыс уранзохёолшо чэгов тодорхой образуудыс руулжа шадаа.

В. ЗАРЬ

Үбнэ тэжээл зүбөөр, гамтайгаар гаргашалха

Энэнэй тула үбнэ тэжээлыг малдаа нормын ёһоор, хайса буйлуулжа эдүүлхэ, фермэ, гүүртэ, отара бүхэндэ кормушка, ясли түхээрхэ хэрэгтэй

Малаа хайнаар үбэлжүүлхын түлөө

Колхозно нийтын адуу малай үбэлжэлгэ эмхитэйгээр үнгэргэхэ гэшэ малажалыг саашадань амжалтатгаар хүгжөөлгөн шуудань шуудань услонинуудай нэгэн болоно. Энэнэни хайтар ойлогон Мухаршээрэй аймагай Никольско сельсоведэй Лениней нэрэмжэтэ колхозной малшад үнгэргэшэ үбэлжэлгэ урда жэлнүүдэйхидэ орходоо дураггүй эмхитэйгээр үнгэргэһэн байна. Түбхын түрүүн энэ колхоз адуу малдаа хүсэд хүрэхэ хэмжээтэйгээр тэжээлэй бата бэхи база байгуулаад, тэрэнне зоотехническэ нормын ёһоор гаргашалха байгаа. Үбэлжэлгын үедэ колхозной малшад малаа хайнаар харууналдаг, хайнаар эдээлүүлдэг ба малдаа, сээр ба дулаан байрадаа байлдаг байгаа. Энэнэй ашаар малаа жэлд малайнгаа ашаг шэмьгэ дээшлүүлһэн, олон түлнүүдэ баһан байна. Жэшээлхэдэ, 100 кг мал бүхэнийнөө 98 тугал, 109 турбан, 114 эшэз ба гахай бүхэнөө 8 поршоонко абаһан, наамхай гэшэ бүриһөө жэл соо 388 литрын ороондо 1020 литр һу хаанан байна. Тинхэдэ хаалиһан Александра Брылева, Анисья Калашникова гэшэд үнэй бүриһөө 1170—1250 литр, хаалиһан комсомолка Агафья Ерофеева 1260 литр һу хаанан байна. Түрүү хаалиһан байтан тугалдаа нүхэр Ерофеева областной комсомольско конференциин делегатаар хунгагданан байна. Тинхэдэ үнгэргэшэ жэлдэ тус колхоз хондон бүриһөө 1,7 килограмм ноһоо байшалан байгаа наа, энэ жэлдэ 15 килограмм хайшалаа. Иматгал үнгэргэшэ жэлдэ малайнгаа үбэлжэлгэ хайнаар үнгэргэһэнэй ашаар тус колхоз энэ жэлдэ ашаг шэмьгэ дээшлүүлһэн, гүрэндэ һу, ноһо, маха болон бусад продуктуудыг тушааха түсэбөө болзорюонь урид дүүргэһэн байна.

Колхозной правлени ба тэрэнэй түрүүлгшэ нүхэр Варфоломеев малажалай хүдэлмэрилгшэдэ шэлэн олохо хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулаа. Мүнөө бүхэ фермэнүүд хүдэлмэрилгшэдөөр бүрин хангаданхай. Гадна, гүүртэ ба отара бүхэндэ тэжээл шэрэхэ, соолго соолохо хүнүүд томилогдонхой.

Малай үбэлжэлгын үедэ зооветеринарна мэргэжэлтэд ходоодоо малай фермэнүүд ба гүүртэнүүдтэ ябажа малай харууналгыг, байра байдлыг шалгажа, тэжээлэй нормо табижа үгэхэ ба мүн зохио залбаринуудыг малшадта үгэжэ байха болоно.

Колхозной партийна эхин организаци (секретаринь нүхэр Н. И. Путинцева) коммунистууд, комсомолцууд ба түрүү малшадые малажалай фермэнүүдтэ томилһон байна. Мүнөө малажал дээрэ 8 коммунистууд, 10 гаран комсомолцууд хүдэлмэрилхэ. № 2 МТФ-д нүхэр Парфенов түрүүтэй партиной комсомольско группа байгуулагдаа. Фермэнүүдтэ нинтэ-политическэ хүдэлмэри ябуулхын тула 8 агитатор томилогдоо. Гадна, агитационо хүдэлмэрилд Никольско долон жэлэй хургуулиин багшанар эдэхитэйгээр хабаадласана. Томо гүүртэнүүдтэ улаан булангууд түхээрэгдэжэ, тэндэ радио-приёмнигууд тодохгодон ба библиотекууд эмхидхэгдэжэ, газетнүүд болон журналнуудаар хангагданан байна. Лениней нэрэмжэтэ колхозной малшад туйлаһан амжалтаараа наанага амарангүй, бин байһан дутагдануудаа ябууд усадхан, малайнгаа үбэлжэлгэ амжалтатгайгаар үнгэргэжэ лэбайт.

А. Путинцев, участково зоотехник.

Нэгэ гүүртэдэ

Боргойн сельсоведэй Сталиной нэрэмжэтэ колхозой (Зэдэ) нүнэй-отарга фермын нэгэ гүүртэдэ (ахагыша хаалиһан Пагмажан Ганжуева) улаан булан түхээрэгдэхтэй. Эхэн соонь республиканска болон аймагй газетнүүд, мүн журналнууд бин юм. Хургуулиин багша Шибен Сагалеев энэ гүүртэн малшадта ерэжэ, табдахин табанжэлэй түсэб тушаа партиин XIX съездын директивнүүд тухай хөөрөжэ үгэнэ.

Эндэхн хаалиһан малай үбэлжэлгэдэ эрхим хайнаар бэлдэхэ. Үнээдэй ба тугалай байрануудта кормушка, яслинууд түхээрэгдэхтэй. Эдэнэр бүхэ малаа садхаланаар ба тобир тарганаар үбэлжүүлхын түлөө тэмсэнэ.

Д. Цыбикжапов.

Түрүү хонишод

Табадахн табанжэлэй түсэб соо хүдөө ажамыс хүгжөөхэ талаар табигданан зорилгоонуудыг амжалтатгайгаар бэелүүлэхэе эрмэлзэн, Хорин аймагай хонишод улам эршээтэйгээр ажаллана.

Ашангын сомоной Лениней нэрэмжэтэ колхозой № 5 отарын (даагышан Дарижан Найданова) хонишод ажалал эрхим жэшээ харуулан ажаллана. Хонишон Найданова 150 эхэ хонинһоо 150 хурьга, мүн нүхэр Д. Доржиева 100 хонинһоо 100 хурьга абажа тобир тарганаар түлжүүлэ. Эдэ хоней хонишод нотагай үлгэрэй хонин бүриһөө 2,8 килограмм ноһоо хайшалаа. Эдэнэр хонидой үлгэр хайжаруулаха хүдэлмэри буулжа эхилэ. Бүхэ эмэ хонидоо хайн үлгэрэй хусануудай үрөөр

искусственнаар ороондо оруулжа дүүргэхэе байна.

Мүн Удын сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхозой хонишод хоней үсхээрлэхэ энэ жэлэй түсэб үлүүлэн дүүргэ. Ингэдэ байхалаа тус колхоз хонин ажал хүгжөөхэ табанжэлэй түсэбтэ 1953 оной зун үлүүлэн дүүргэхэ байна. Энэ колхозой эрхим хонишон Ц. Гармаева 234 эхэ хонинһоо 257 хурьга абажа түлжүүлэ юм.

Кировэй нэрэмжэтэ колхоз энэ жэлдэ 2000 хонинной байха байра, 1000 хурьгадай байра, тугалай байра бариһан байна.

Энэ колхоз мүнөө жэлд ганса хонинной ноһонһоо 80 гарман мянган түхэригэй олзо абаа.

А. Мангатханов.

Хүршэнэй оролдосото ажал

Нима Содномович Манидаров түрэл Сталиной нэрэмжэтэ колхозодо (Кяхта) 10 гаран жэлдэ хүршэнүүдые харууналжа ябана. Даажа абаһан малнуудаа жэл бүри зунай сагта зүбөөр адуулжа таргалуулдаг, үбэлдөө хайнаар харалаг юм. Недондо жэлдэ харууналжа байһан үхэр бүхэнэйгөө амидын шэгнүү-

рыг сүүдэхэ бүхэндэ 1100 граммээр нэмээжэ шадаһан байна. Мүнөөшье жэлдэ нүхэр Манидаровой хаража ябаһан 110 мал тарган. Хайнаар ажаллаһанайнгаа түлөө нүхэр Манидаров жэл бүри нэмэлтэ түлээри абадаг.

Д. Болхоев.

Мэргэжэлтын зүбшэл

Бүдүүн тэжээл хайшан гэжэ буйлуулха

Малай үбэлжэлгыг хайнаар, нэгэше толгой мал хоролтогуйгөөр, ашаг шэмьгын доошлуулангуйгөөр үнгэргэхын тула малдаа элдэб янзын тэжээл зоотехническэ заабарини ёһоор эдюулжэ байха шууда. Малшад хадаа түбхын түрүүн малые зүбөөр эдээлүүлхэ, тэжээл буйлуулжа эдюулхэ зэрэгтэй.

Хайн шанартай үбнэ малда буйлуулжа эдюулһэнэй хэрэггүй. Харин шэлбэ ехэтэй үбныг соломо хэршэдэг машинаар хэршэжэ бэлдэхэ хэрэгтэй. Малажалай фермэнүүдтэ солмо буйлуулжа шуудань.

Колхозуудай малажалай фермэнүүдтэ соломо буйлуулхын тула тон простой арга хэрэглэхэдэ болоно. Соломы амтатай, хэршэгдэһэн соломыг эдисэтэй болгохын тула даһартай унаар норгодог, хагшадана, шрот, жмых, хэршэгдэһэн корм-клубнеподоудыг ба силос холидог юм.

Мүн хэршэгдэһэн соломыг халуун унада дэбтээхэдэ хайн байдаг. Тингээд, соломо бүри зөөлөн, малай эдихэдэ хайн болодог. Хэршэгдэһэн соломыг тогоон соо 20—30 сантиметр зузаанаар хээд, 10 килограмм бүхэндэ нэгэ ведро халуун уна хээ хэрэгтэй. Саашань, соломыг хайнаар худхаха, тингээд бүхөөр хабхаглаад хүндэ юмээр дараха хэрэгтэй. Хэршэгдэһэн соломо 6—10 часай турша соо буйлуулдагжа, малда үгэхөөр бэлэн болодог юм. Бусалгаһан соломоодо даһа, хагшадана нэмээд, малда эдюулхэдэ болоно.

Гадна, хэршэгдэһэн соломыг уурталуулжа дэбтээхэдэ хайн юм. Тэрэнне заводской кормоапарингуудта уурталуулжа болохо. Зарим колхозуудта кормоапарингуудай үгы байгаа наань, соломыг модон хайрсагууд соо уурталуулдаг юм. Зүгөөр тэдэ хайрсагуудай оёрто ууралай гарахын тула сорго хэгдэхэ ёһотой. Хэршэгдэһэн соломо тээрэн соо 25—30 сантиметр зузаанаар хэгдэдэ, унаар норгодог юм. Удаань 30—40 минутын турша соо уурталуулаад, хайрсаг соонь 12 час соо байлгахадэ болоно. Энэнэй үгүүдээр дээрнэ концентрат нэмээд, нэгэ үхэртэ 5—6 килограмм үгэхэ хэрэгтэй.

Соломыг энээгэдэ, малда эдюулхэдэ хайн. Энэнэни энэхын тула ханалагдаһан нүхэнүүд руу хээд, бүлээн унаар норгодог юм. 100 килограмм хэршэгдэһэн соломодо 7—8 ведро уна хэгдэдэг. Тингээд норгоһон соломоёо хайтар дараад, дээрнэ хээн хэдэн хэлтэ тимэ соломо нүхэнийн дүүртэр хээ ёһотой. Дүүртэрдэ байһан нүхэн модон хабагайгаар хабхаглагдаад, хүндэ юмээр дарагдажа, тингээд гүрэмэл соломоор

хушагдаха ёһотой. Нүхэндэ хэгдэһэн соломо энээжэ, халадаг ба 3—4 хоноод байхадэ гацуун амтагай ба үнэртэй болодог. Энэ аргаар бэлдэхэдэн соломо мал ехэ дуртайгаар эдидэг.

Баһа соломыг известкын сийдмээр буйлуулдаг юм. Энэ аргаар буйлуулһан соломо гансал зөөлөрдөг бэшэ, харин шэмэ хайтай, эдисэтэй ба шэнгэсэтэй болодог байна. Энэ арга нимэ юм: нэгэ центнер хэршэгдэһэн соломоодо 3 килограмм галдагаагүй известко абаад, тэрэнэ 25 ведро унада бусалгадаг юм. Тинн хэршэгдэһэн соломоёо известкынгоо сийдэмдэ хэгдэжэ, 5—10 минута байлганаһан үгүүдээр амтаргаһан гаргажа хабхагай дээрэ хээд, шүүһынь хабха руулаха хэрэгтэй. Известкынгоо сийдэмэй дууһатар энэ аргыг хэгдэ байдаг юм. Хабхагай дээрэ абаһан соломоёо 3—4 час болгоод, юмээр даража сүүдэхэ шахуу байлгахэ ёһотой. Эдэ хүдэлмэринүүдэй хэгдээд байхадэ энэ тэжээл сүүдэхэ соо нэгэ үнээндэ 20 килограмм хүрээр, залуу малда 10—12 килограмм, хониндо 2—3 килограмм үгэдэг юм. Энэ арга хэрэглэхын тула известко сээр байха ёһотой.

Малда мэхинэ мүн лэ ехээр эдюулгэдэг. Мэхинэ буйлуулханаа урид тэрэнне сээрлэхэ хэрэгтэй. Тинн тэрэнне унаар норгого гү, али шэмэтэ тэжээлтэй холихо ёһотой. Эбэртэ малда сүүдэхэдэ 4 килограммлаа дээшэ бэшэ мэхинэ үгэхэ байна.

Республикын колхозууд малда набаһата тэжээл бэлдэхэдэ. Энэ тэжээл малда үгэхынөө урда тээ ИК—3 гэжэ машинаар жэжэ болгоод уурталуулха хэрэгтэй. Мэхинэ кормоапарингууд соо гү, али элдэб янзын хайрсагууд, тогоонууд, кашуканууд соо уурталуулдаг юм. Эдэ амтарга соо жэжэ болгодоһон тэжээл 25—30 сантиметр зузаанаар хэгдэжэ, дээрнэ халуун уна адалаад, хүндэ юмээр дараха ёһотой. 16 килограмм тэжээлдэ 10 литр уна хэгдэдэг ба 2—4 часай турша соо уурталуулагдажа байна. Энэ тэжээлыг шэмэ хайнтай ба эдисэтэй болгохын тула хэршэгдэһэн соломотой, мэхинэтай худхалаг юм. Энэ тэжээлыг малда үгэхэдэ урид даһалха хэрэгтэй. Ийм тэжээл эбэртэ бодо малда сүүдэхэ 2—3 килограмм, моринодо 1—2 килограмм үгэдэг юм. Хонидо набаһата тэжээл ямарыг бэлдэхэдгуйгөөр үгэхэдэ болохо.

Республикын колхозуудай малшад энэ дурсгалтан зүбшэлэй ёһоор малдаа тэжээл бэлдэхэдэ үгэхэ бүхэ арга болмжотой.

А. Василенко, зоотехник.

Колхозой малшаддай шухала зорилго

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XIX съездын түүхэтэ гавдхэбэринүүд Бурят-Монголой колхозно таряшадые ажалал шэнэ амжалтануудта зоригжуулба. Партиин XIX съезд болбол малажал үгжөөхэ талаар колхозуудай урдань ехэ зорилгоныг табиа. Малажал хүгжөөлгын гол шухала зорилго хадаа бүхэ түрэлэй малай ороо томогой олошоруулхатайа хамт тэрэнэй ашаг шэмьгэ саашадань амжалтуулхэ явадал болоно.

Байгша ондо колхозуудай сабылангууд дээрэ үбнэ ноогоой, полинууд дээрэ таряанай, тэжээлэй кормподоудай, хартавхын муубошэ ургаса ургуулагдажа, колхозно нийтын адуу малые тэжээлээр хүсэд хангаха арга болмжо байгаа. Гэбшье, тэжээл бэлдэхэ хэрэгтэ зарим колхозууд, МТС-үүд ба хүдөө ажамын таһагуудай хүтэл-бэригдэлгэдэй харюусалгайгөөр хандаһан дээрнээ нилээд ехэ газар сабшагдаагүй, соломо, зөшлэн хүүсэд хуряагдангүй, сайнда даруулан байна. Тэрэнэй эсэстэ тэжээл бэлдэхэ түсэб дүүргэдэггүй. Илангаяа Яруунын, Сэлэнгын, Хорин, Хэжэнгын, Мухаршээрэй, Кударын, Зэдэн ба бусад хэдэн аймагуудай колхозууд тэжээл багатай. Жэшэнь, Хорин аймагта хүсэд бэшэ мэдэнэй ёһоор, ялар 2000 үлүүтэй тоно соломо, зөшлэн поли дээрэ хэгтэнээр. Тус аймаг тэжээл бэлдэхэ түсэбөө минл 23,1 процент, тинхэдэ Лениней, Молотовой, Кировэй нэрэмжэтэ, «Красной партизан» колхозууд оройдоо 14—18 процент дүүргэнхэй. Заиграйн аймагта 3500 тоно соломо ба зөшлэн мүнөө хүрээрөө полинууд дээрнээ суглуулагдаагүй, хүрилгдөөгүй заанда хэгтэнэ. Тэжээл бэлдэхэдэ ба тэрэнэй тоо бүридхэлгэдэ Яруунын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой правлениин гэмтэ халанаар хандаһанай эсэстэ 6000 центнер соломо,

зөшлэн поли дээрэ малда эдигдэһэн байха юм. Энэ колхоздо үбнэ тэжээл хэндшье тушаагдажа үгтөөгүй, ямарыг харуулгүй, мал зоргоороо эдикэ байдаг. Иймэ баримтанууд республикын олохон колхозуудта үсэгдэнэ.

Нийтын малажалыг хоролтогуйгөөр үбэлжүүлхын тула үбнэ тэжээл эээн бусаар гаргашалгыг энэ гэгээр болуулжа шуудань. Колхозуудай түрүүлгшэнэр шалгалтын комиссионуудтай хамта бин байһан элдэб янзын тэжээлнүүдтэй тоо бүридхэлыг дахин шэнээр хээхэ, шанарныг тодорхойлохо ба оршолохо, малажалай фермэнүүдые даагшадта, фуражируудта гү, али кладошинуудта актээр тушааха үгэхэ ёһотой. Поли дээрнээ хуряагдангүй гү, али өөгдөөгүй байһан соломо ба зөшлэн энэ гэгээр шэрэжэ хүрилхэ, тэдэнэнь малда эдюулхугийн түлөө шанга харуул табижа хэрэгтэй. Тэжээлээр дутамаг колхозууд тэжээл элбэгтэй колхозууднаа тэрэнне худалдажа гү, али урьһаар абаха ёһотой. Энэ хүдэлмэриг аймагуудай хүдөө ажамын таһагууд колхозуудай правленинүүдтэй хамта эмхидхэхэ уялгатай.

Мүнөө жэлдэ республикын бүхэ аймагуудта ороонтоо культурануудай үндэр ургаса ургуулагдажа, колхозно нийтын адуу малда фуражна фонднуудыг хааха, тингээд тэжээлээр дутамаг байдалыг хүсэлдүүлэхэ арга болмжо бин болгосо. Гэхэ зуура, энэ хэрэгтэшыг республикын зарим колхозуудта адуу гяргадана. Жэшээлхэдэ, Яруунын аймагай «Улаан туяа» колхоз байшан ондо нийтнээ адуу малыг бүдүүн тэжээлээр оройдоо 37 процент хангаһан болобошье, колхозингуудай ажалта үдэртэ таряа хубааһан, тэрэ тоодо фуражна фонд байгуулха гэжэ хараалагдаһан ячменһээ колхозингуудай ажалта үдэр бүхэндэ 1,2 килограмм хубааһан байна. Эндэхн Лениней, Маленковой нэрэмжэтэ колхозуудта мүн лэ нимэ ехэ алдуу гараһан байгаа. Эдэ колхозууд колхозингуудай ажалта үдэртэ эдэ хоолой үнэтэ культуранууд болохо хара таряа, шичинсэ хубааха дүүрэн арга болмжотой байбашье, малай тэжээл болохо фуражна овс ба ячменһээ нилээд ехэ хубинь хубаажарһан байна.

Түрүүшын ээлжэндэ нийтын адуу малые тэжээлээр бүрин хангахыг болмжолох хэрэгтэй, үмсынөө ажамыс түбхын түрүү хангахыг нэдэдэг зарим колхозингуудай гэгдэнги нанал болодыг яабыше дэмжэхгүй гэжэ колхозуудыг эмхидхэхэ-ажамын талаар бэхжүүлэхэ хэрэг аймагуудай хүдөө ажамын органууд ба колхозуудай правленинүүдтэ эринэ.

Колхозуудта тэжээл гаргашалгын талаар мүн лэ нилээд ехэ алдуунууд гарана. Зарим колхозууд үбэлжэлгын эхээр малдаа үбнэ, зөшлэнко эдюулээд, үбэлжэлгын тэнгээр—гансахан соломо, һүүдэй үеэр—концентрированнэ тэжээл ба силос эдюулхэ гэжэ бодомжолдог байха юм. Тэжээл ээлжээтэ ёһоор хэрэглэжэ эхилһэн нимэ буруу практика хадаа малай ашаг шэмьгэ эрид дооршлууна, илангаяа үнээдыг һу багатай болгоно, хонидой ноһонхой шанарыг муудахана, залуу мал түлжүүлгэдэ муугаар нүлөөднэ. Тарбагатайн, Кабсынскн ба бусад хэдэн аймагуудай зарим колхозууд тэжээл гаргашалха, малда тэжээл эдюулхэ түсэбүүд ба нормонуудыг буруугаар зохионо. Тэдэ колхозууд мориной-товарна ферм-

нүүдтэ ба таряанажалай бригадануудай хүдэлмэрини морило тон ехэ үбнэ, зөшлэнко ба орооной фураж таһалха зуураа, һүнэй-товарна бслон хонинной товарна фермэнүүдтэ гол түлээ соломо ба нарай малда нэгэ бага үбнэ үгэдэг байна. Тэжээл нимэ буруугаар хубааха ба хэрэглэхэ гэшэ малай ашаг шэмьгэ доошлуулаһанаа байтагай малые, илангаяа үбэлжэлгын хоёрдохы үедэ, турааха ба үүүүлхэ явадалда хүргэхэ байһаниннь мэдээжэ.

Ушар нимээтэ аймагуудай хүдөө ажамын таһагууд, зооветеринарын мэргэжэлтэд ба колхозуудай правленинүүд тэжээл гаргашалгын түсэб зохиоходоо, илангаяа тэрэнне тус тус фермэнүүдтэ хубааха зуураа, фермэ бүхэндэ тэдэ түсэбүүдэй наринаар дүүргэдэхын хойноһоо шанга хинналта хээ уялгатай. Үбнэ, зөшлэнко, шэмэтэ тэжээл, концентрат гэжэ мэтын хайн шанартай тэжээлнүүд түбхын түрүүндэ иматгал үүлэртэ ба залуу малда, хонид, һу ехэтэй үнээд, производителинууд, гахайнүүд, хүдэлмэрини морило болон шубуудта эрхэбэшэ үгтэхэ ёһотой. Үбэлдөө малһаа ашаг шэмэ ехээр абахын ба малнуудыг тобир тарганаар үбэлжүүлхын тула үбнэ, соломо, зөшлэнко, силос, концентрат болон бусад тэжээлнүүд үбэлжэлгын турша соо нэгэ жэгдээр гаргашалагдажа эргэтэй. Соломо, мэхинэ, ороонтоо, концентрат гэжэ мэтын тэжээлнүүд заабол буйлуулдагжа эдюулгэдэхэ ёһотой.

Малажалай фермэнүүдтэ үбнэ тэжээлэй эээн бусаар гаргашалагдаһан дээрнээ колхозуудай нийтын ажамыда материална ехэ хонидол ушаруулагдана. Жэшэнь, үбнэ ба зөшлэнко кормушканууд болон яслинууд соо хэгдэнгүй, малай хүл доро хаягдана. Малые ингэжэ эдээлүүлдэхэдэ тэжээлэй 15—20 процентыг

гээлтэ хоролтодо ородог байна. Соломо ба мэхинэ буйлуулһангай, малай хүл доронь хаяжа эдюулхэдэ хахадны шахуу заабол хоролтодо ородог байха юм. Тэршэлэн үхэртэ ба гахайнуудта орооно бутаруулангуй эдюулхэдэ ялар 80 хүрээр процентын хоролтодо ородог.

Тэжээл буйлуулха, үйрүүлхэ хүдэлмэридэн колхозуудта машинно-тракторна станцинууд ехэ тухаламжэ үзүүлжэ уялгатай. Манай гүрэн колхозууд ба МТС-үүдые элдэб янзын машинануудаар, тэрэ тоодо тэжээл буйлуулха ба бэлдэхэ машинануудаар хангаа. Машинно-тракторна станцинууд ба механизаторнууд тэжээл буйлуулха машинануудые колхозуудай фермэнүүдтэ толхожо, ашагалгада оруулаха ба тэдэнэй зүбөөр ашаглагдахын хойноһоо хинажа байха ёһотой. Машин бол малшаддай ажамыг хүнгэдэхэ, хүдэлмэрини бүтээлыг дээшлүүлхэ ба фермэнүүдтэхи ажалал культурыхыг хайжаруулха байна. МТС-үүдэй үгнэше дээшлүүлхэ, колхозуудта гансагыг ургаса хуряаха түсэбэй дүүргэлтын түлөө бэшэ, мүн малажал хүгжөөлгын түлөө тэдэнэй харюусалгыг дээшлүүлхэ шухала байһан тухай КПСС-эй XIX съезд заагаа. Партиин энэ заабарн эрхэбэшэ дүүргэдэхэ ёһотой.

Забайкалынь хэсүү услондо малай үбэлжэлгэ хадаа малажалай эгшэн харюусалгатай гү гэшэ. Малай үбэлжэлгэ бодоотоор ба операциянаар хүтэлбэрлэхэ, алдуу дутуунуудаа ябууд усадхаха, бүхэ үнэтэй шэнэ юумыг шуудалха ба колхозно үйлэдбэрнээ нэбэртүүлхэ гэшэ хүдөө ажамын органуудай болон мэргэжэлтэдэй хойшолуулхашугуй зорилго болоно.

А. ЖЕЛТЫЙ.

БМАССР-ын Хүдөө ажамын министрын орлогшо.

В. И. Ленинэй зохиолуудай гурбадахн том чешкэ хэлэн дээр хэблэгдэбэ

ПРАГА, ноябриин 29. (ТАСС). «Свобода» гэжэ издательство В. И. Ленинэй зохиолуудай гурбадахн том чешкэ хэлэн дээр хэблэн гаргаа.

СССР дотор социализмын экономика проблемнүүд гэжэ нүхэр И. В. Сталиной сохёол, КПСС-эй XIX съездын материалууд словакка хэлэн дээр хэблэгдэбэ

ПРАГА, ноябриин 29. (ТАСС). Словакиин коммунистическэ партиин Центральна Комитет хадаа словакка хэлэн дээр 130 мянган экземпляр тиражтайгаар сборник хэблэн гаргаа. «СССР дотор социализмын экономика проблемнүүд» гэжэ нүхэр И. В. Сталиной генеральна сохёол, КПСС-эй XIX съездын материалууд ба документууд тус сборник оруулагдана.

Хитад-советскэ хани барисаанай нара

ШАНХАЙ, декабриин 1. (ТАСС). Хитад-советскэ хани барисаанай нара ба Шанхайда советскэ исукуствен ажал-ябуулагшад эрлэгнэ Шанхайн олонингтн ба хэблэй гол анхарал хануулана.

Мүнөөдэр «Дагунбао» газетэ хадаа Шанхайда харын үргэн дайса тухай гэршэлхэн тоонууды мэдэсэнэ. Шанхайда 2260 мянга шаху хүн Советскэ Союз тухай лекторнуудай ба пропагандистнуудай элхэлхэнүүды соносоно, мүн СССР ошоод ерэнэн хүнүүдтэй хөөрдлөөнүүдтэ хабаадаба. Советскэ Союз тухай 10 сэхэ фотоставкыяны гороной 1.890 мянган хүн хароба.

4,5 миллион гаран хүн советскэ кинофильмүүды харна. 270 мянган элдэб брошюранууд ба листовкунууд гороной хүн зоной дунда таралдаа. Хитад-советскэ хани барисаанай обществэй гэршүүдэй зоо харын үдэр горо соо хээр уржагда, мүнөө 1100 мянга гаран хүн болобо. Ород хэлэ шуудалхын түлөө хүдэлхэн Шанхайда улам үргэнээр дэлгэржэ байна. Ород хэлэ шуудал-

ха курсанууд ба группанууд промшленна предприятинууд дээрэ, нургуулинуудта ба худалдаа наймаанай эмхи зургаануудта — хаа хаанагүй байгуулагдана. Шанхайда советскэ артистнуудай наадалга ехэ амжалттайгаар үнгержэ байна. Советскэ искусствын мастернуудай түгэхэлэй концерт үсэгэлдэр болоо. Шанхайда ерээд байхандаа тэдэнэр 8 концерт табиба. «Дагунбао» газетын мэдэсээнэй ёноор, 10 мянга гаран хүн тэдэ концертүүды харана байна. Эдэ концертүүд бүгдээрээ хоёр радиостанцияр дамжуулагдана. Советскэ Армиин дуунай ба плясикын Улаан тутга ансамблин түрүүшын наадалга үсэгэлдэр болобо. Концертнэ ехэ амжалттайгаар үнгержэ.

Хитад-советскэ хани барисаанай нара Зүүн Хитадай хүдөөгэй районуудта эдэбхитэйгээр үнгержэ байна. Хаа хаанагүй болобо байгаа байрай суглаануудта, митингүүдтэ ба хөөрдлөөнүүдтэ хүдөөгэй угаа олон хүн зон хабаадана.

Профсоюзнуудай Бүхэдэлхэй федерациин секретариатай мэдөөсэл

ВЕНА, ноябриин 30. (ТАСС). Профсоюзнуудай Бүхэдэлхэй федерациин секретариат мэдээсэл толилоо, тэрэнэ соонь ингэжэ үсэгэлдэнэ: ВФП-гэй гүйсэдхэхэ комитетэй 9-дехи сессии 1953 оной январьда болохо юм.

Уласхоорондын 1 собьитинуудай хүгжэлтын ябаса, капиталистическэ оронуудта, колониинуудта ба хад колониинуудта ажалса олсингын ажалбайдалай ба ажалай услоиннуудай муудалга, капиталистическэ оронуудта сэрэгэй бэлдэхлэтын шагдалангай дашарамдуулан ажалшад ажалбайдалай хүмжэнэй доошоо оролго — эдэ бүгдэ

дэ ВФП-гэй гүйсэдкомой болохо бо бэйга сессие шуудла удхашанартай болгоно. Гүйсэдком хадаа 1951 оной ноябрь нарада болохон 96 найрамдалай Бүхэдэлхэй Советэй сессийнэ хойшонхи үе соохи уласхоорондын байдалы, хүдэлмэришэн ангин ба ажалшад тэмсэлэй шэнжэ шанары харуулаа. Хүдэлмэригүйдэлгэдэ эсэргүү, салин хүлгэ дээшлүүлхын түлөө, профсоюзна эрхэнүүдэй түлөө, бүхы дэлхэй дээр эб найрамдалай түлөө тэмсэлтэй дашарамдуулан мүнөө ажалшад умонэ табигдан шуудла асуудалнууд сессии дээрэ зүбшэн хэлсэгдэхэ байна.

Эб найрамдалай Бүхэндийскэ соведэй заседани

ДЕЛИ, ноябриин 29. (ТАСС). Эб найрамдалай Бүхэндийскэ соведэй заседани Мадраста болоо. Эб найрамдалай түлөө тэмсэлэе шагдалха ябадалда зориулагдана шийдхэбэринууд тэрэн дээрэ абтаба. «Кашмир тухай» резолюции совет эб найрамдалай Бүхэндийскэ совет хадаа Аюулгүйн Советт Англиин дурдахан ба США-гэй дэмжэн кашмирска асуудал тушаа резолюцииин проектдэ эсэргүү эрд протест мэдүүлбэ.

Эб найрамдалай Бүхэндийскэ совет хадаа бүхы түхэлэй сэрэгэй пропаганда хэжэ ябадалы хорихо эрилтэйгээр индийскэ правительство хадаба. Корейскэ арадта эсэргүү США-гэй хэжэ байгаа дайн үшөө үргэлжлөөр гэжэ соведэй абанан «Корейскэ байдал тухай» резолюции соо хэлэгдэнэ.

Ехэ Берлиней демократическа магистрадай дүрбэн жэлэй ой

БЕРЛИН, ноябриин 30. (ТАСС). Ехэ Берлиней Демократическа магистрадай дүрбэн жэлэй ой мүнөөдэр гүйсэбэ. Демократическа магистрадай дүрбэн жэлэй ойтой дашарамдуулан, Ехэ Берлиней обер-бургомистр Фридрих Эверт Германидахи Советскэ Контрольно Комиссиана амаршалгын бэшгэ абанэ. Демократическа магистрадай дүрбэн жэлэй ойтой дашарамдуулан, мүнөөдэр Берлиндэ, Фридрих штатд-Паластын байшан дотор байрай заседани болобо, тэрэн дээрэ Германия Демократическа Республикын президент Вильгельм Пик, премьер-министрн орлогшон Ото Нухке ба д-р Ганс Лох, Берлиндэхи СКК-гэй түлөөлгэжэ С. А. Денгин, газар нутагуудай палатын президиумтэй түрүүлгэшэ д-р Рейнгольд Лобеданц, Германия Демократическа Республикын правительствын дэргэдхи дипломатическа миссинуудэй түлөөлгэшэд, де-

мократическа партинуудай ба олонингтын органициануудай түлөөлгэшэд, национальна шангай лауреадууд, ажалай геройнууд, демократическа магистрадай сотруднигууд, германска столицын ажалшад түүлөөлгэшэд байлсэба. Обер-бургомистр Фридрих Эверт Ехэ Берлиней демократическа магистрадай ажал-ябуулга тухай тоосоо элидхэл хэбэ. Заседанида хабаадагшад резолюции нэгэн налагаар баталан абаа. Резолюции соогоо тэдэнэр харилсан ойлголсолго туйлахын ба эб найрамдалай түлөө немецкэ конгрессэй шийдхэбэринууды бэлдүүлхын түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэнь Берлиней бүхы хүн зоние уржалан. Германска асуудалы эбэй ёноор шийдхэхэ тухай Германиян хоёр хүн зоний түлөөлгэшэдэй хоорондо хэлсэ дары хэжэ эхилхэ гэнэн эрилтэ тус резолюции соонь табигдана.

КОРЕЙДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИН МЭДЭЭСЭЛ ПХЕНЬЯН, декабриин 1. (ТАСС). Корейскэ Ардайд-Демократическа Республикын Ардайд армин Главна командовани декабриин 1-дэ ингэжэ мэдээсэбэ: Унгерэн үдэр корейскэ Ардайд армин ба Хитадай ардайд найндратанай соединенинүүд түрүүн байхан газартаа американо-английска интервентнуудтэ ба лисынмановска сэрэгүүдтэ эсэргүү хамгаалгын байлдаанууды хэбэ. Ардайд армин эсцитнэ частнууд ба дайсанай самолёдууды агнан буудагшад дайсанай 5 самолёт унагаага, 4 самолёдынь гэмтээбэ. Тэдэ самолёдууд тыйэй хүн зонтой районуудта довтолосон байна.

Вьетнамска ардайд армин илалтанууд

Вьетнамска ардайд армин верховно командованин түлөөлгэжын мэдүүлгэ

ПЕКИН, ноябриин 30. (ТАСС). Вьетнамска информационно агентствода түшгэлэч, Синьхуа агентствын мэдээсээнэй ёноор, Вьетнамска ардайд армин верховно командованин түлөөлгэжэ хадаа ноябриин 23-да дүүрэнэн 40 үдэрэй байлдаануудай үдэ Вьетнамска ардайд арми гансахан Хойто Вьетнамай фронтнууд дээрэ дайсанай 8500 солдадууд ба офицернууды угы хэбэ гэжэ хэблэлэй түлөөлгэшэдтэ мэдээсэбэ. Хойто Вьетнамахи сэрэгэй оршон байдалы, һүүлэй үдэ Вьетнамска ардайд армин туйлахан илалтануудай дүнгүүды шэнжэлэн, түлөөлгэжэ хадаа нимэ гурбан зүйлэ заагаа гэлэ: 1. Вьетнамска ардайд армин частнууд Хари мурэнине гаталаа, мурэнэй баруун эрье дээрэ дайсагч оборонын линие сүмэлэн гараа, Ханойхоо баруун-хойшоо 200 гаран километр газарта байлаг Сон-Ла городы, Лай-Чау провинцидахигурбан районыне сүлөөлбэ; 2. Дайсан хадаа Вьетнамска армин хангалгын лини татаалха, Хара мурэнэй баруун эрье дээрэ өөрынгөө оборонын линие абарха гэжэ оролдон Фу-Тодо довтолбоше, энэ хэрэгын бүтэгүй. Дайсан ехэ гээлтэ хоролтодо оробо;

3. Хойто Вьетнамай тэгшэ газар дээрэ дайсагда тохёолдохон аюулы хэрэглэн, Вьетнамска ардайд армин частнууд хүсэтэйгөөр дайлагдан, олон илалта туйлаба. Мүнөө үдэ дайсан хадаа Сон-Лаха 20 километртэ байдаг. На-Самда хүсээе суглуулна, тиахэдэ Вьетнамска ардайд армин довтолгонууды гэдэргэн сохихын тула На-Самай аэродромы ба энэ районын территории ашаглаха ханаатай байна. Хара мурэнэй баруун эрье дээрэ Вьетнамска ардайд арми гансахан На-Сам постхо гадна, Мок-Чау ба Лай-Чау провинциин урда талын хоорондо 270 километр ута фронты хинажа байна.

Фу-Тодо французска агресорнуудэй һаян довтолгонэ авантюристическэ операци мүн гэжэ түлөөлгэжэ шэнжэлбэ. «Дайсан баруун-хойто районодо өөрынгөө оборонын линие абааргүй байхаа гадна, Фу-Тод, илангаа Ван-Монгдо ба Трам-Танда шанга ссхилтонууды абаа, тэндэ дайсанай 700 гаран солдадууд алагдба. Дайсан хадаа өөрынгөө сэрэгэй частнуудай дүрбэнэй гурбан хубийна үлүүнэй байлдаанда оруулжа, өөрынгөө талы хамгаалатгагүй үлөөбэ».

Германска нэгэдэлэй түлөө, эбэй договорой түлөө!

Харилсан ойлголсолго туйлахын ба эб найрамдалай түлөө немецкэ конгресс

БЕРЛИН, ноябриин 29. (ТАСС). Иоганнес Бехерэй элидхэл тушаа, мүн германска проблемые эбэй ёноор шийдхэхэ Уласхоорондын конференциин хүдэлмэрин дүнгүүд тухай Герцын элидхэл тушаа үгэ хэлэлтэ эб найрамдалай ба харилсан ойлголсолго туйлахын түлөө немецкэ конгрессэй мүнөө үлөөнэй заседани дээрэ үргэлжлөө. Немецкэ алууршад алагдана, немецкэ хүдэлмэришэн ангин вожь Эрнст Тельманэй һамган Роза Тельманэй трибуна дээрэ гархадаа, конгресстэ хабаадагшад нэрэмэз үни удаан албатагалгаар угтаба. Роза Тельман хадаа боннско ба парижска сэрэгэй договорнуудта эсэргүү тэмсэлэй единэ фронтдо улам нигтаар жагсаха, единэ, демократическа ба эб найрамдалда дурдтай Германияе байгуулхын түлөө улам эдэбхитэйгээр тэмсэхэ гэжэ эб найрамдалай бүхы тэмсэлшэдис, фашизмда эсэргүү бүхы тэмсэлшэды уржалаа.

БЕРЛИН, ноябриин 29. (ТАСС). Харилсан ойлголсолго туйлахын ба эб найрамдалай түлөө немецкэ конгресс немецкэ арадта хандалгы мүнөө үдэшин заседани дээрэ нэгэн налагаар баталан абаа. Тус хандалга хадаа баруун гүрэнүүдтэй боннско правительствын баталан сэрэгэй договорнуудай ратификацилы болуулха, немецкэ ардайд национальна нэгэдэл ба бээ даанхай байдал нэгдэхэ, Германчтай эбэй договор баталуулха гэжэ бүхы үнэн бодолто немецүүды уржалан.

Конгресс хадаа баруун германска бундестагай депутатуудта хандалга баталан абаа. Боннско ба парижска сэрэгэй договорнууды ратификацилын түлөө голосованаа тэдэнине нэгдэнэ. Эб найрамдалай түлөө немецкэ комитетэй шэнэ состав, эб найрамдал хамгаалха арадудай конгресстэ Вена ошохо делегати тус конгресс дээрэ мандатна комиссиин тоосооной һүүлээр һунгадба. Эб найрамдал хамгаалхын түлөө немецкэ комитетэй түрүүлгэшээр профессор Вальтер Фридрих дахин һунгадба, комитетэй генеральна секретаряар Гейнц Вильман һунгадба.

Эб найрамдал хамгаалха арадудай конгрессэй урда төө

ВЕНА, ноябриин 28. (ТАСС). Австрида эб найрамдалай тала баригшад эб найрамдал хамгаалха арадудай конгресстэ эдэбхитэйгээр бэлдэхэжэ байна. Эб найрамдалай тала баригшад Австрийска соведэй мэдээсээнэй ёноор, эб найрамдалай түлөө хүдэлмэришэн эдэбхитэ Тироль провинциин элдэб газарнуудта суглаанууды хэжэ, Венэдэ болохо бо байгаа конгрессэй зорилгонууды тайларилна. Конгресстэ бэлдэхэ комитетүүд Австри дотор хаа хаанагүй байгуулагдажа, нотагай хүн зоной дунда ехэ хүдэлмэри хэнэ. Жэ-нээлхэдэ, Гензендорф, Цистердорф ба Мистельбах районуудай комитетүүд эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй асуудалнуудаар хөөрдлөөнүүды хүн зоной дунда үнгергэбэ. Эб найрамдал хамгаалха арадудай конгрессые амаршалган демократическа элдэб органицианууднаа, союзууд ба нэгэдэлнүүднэ бэшгүүд ба резолюцинууд эб найрамдалай тала баригшад Австрийска советтэ абтажа үргэлжлөө.

Французска агресорнуудэй солдадууд Вьетнамда дайлагдахаая арсана

ПЕКИН, декабриин 1. (ТАСС). Мок-Чаугай түлөө байлдаанай үдэ Вьетнамска ардайд армин, частнистуудтай зарсанар, французска колонизаторнууд болоно. Тиммэһэ Бан-Хоалдан ба Ба-Ледэхи марокканскэ сержантууд ба солдадууд бидэнэр манай вьетнамска ахадүүнэр тээшэ буудаагүйбди. Мүнөө бидэнэр сэрэгэй плензихил болоод байнабди, гэбэчы бидэнэр һайн байнабди, манда һайнаар хандана. Манай эжээ дагахыетнай марокканска, алжирска ба тунисска ахадүүнэр таанады уржал-исбди». Франканска 145 солдадуудай хандалга соо ингэжэ хэлэгдэнэ: «Вьетнамай ард өөрынгөө эрхэ сүлөө ба бээ дааха байдалай тү-

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улаан-Удэ гороной номой № 1 магазинай уранхайханай литературай таагыге даагша нүхэр Н. Королько ном худалдан абатгалта шэнэ номууды харуулжа байна. А. Мантаевай фото.

Ном тарааха нара

КПСС-эй Улаан-Удын горкомой шийдхэбэрээр ноябриин 25-на декабриин 25 болотор «Буркинготорын» ба «Союзпечатин» таһагууд Улаан-Удэ горонодо ном тарааха нара үнгергэжэ байна. Тус харын түрүүшын 5 хоногэй дүнгүүдэй ёноор гороной номой магазинууд хамта дээрээ 97 мянган түхэригтэ элдэб номууды гороной ажалшадта худалдаа. Энэ жэшээ болбол Улаан-Удын промшленна предприятинуудай, эмхэ зургаануудай хүдэлмэришэдэй, мүн бүхы хүн зоной культурна эрилтын айхабтар ехээр үргэлжлэни гэршэлнэ.

Гордой ажалшады элдэб номуудаар, бусад хэрэгсэлнүүдтай һайнаар хангахын түлөө дэлгэриин социалистическэ мурсыөөндэ «Кваготорын» № 1 кноск (даагшай нүхэр Мокниенко) түрүү һуури аманэ. Энэ кноск 5 хоногойнгоо даам габари 156 процент дүүргэ. Мүн тэршэлэн № 1 магазин (директорын нүхэр Чебаков) гордой ажалшадта 55 мянган түхэригтэ номууды худалдаа. Мүнөө ном тарааха нара үргэлжлөө.

СССР-эй шатарай чемпионат

Хоёрдохн түр Геллер Симагин хоёр наадалтай Геллер шүүхэ боложо, партинь хойшолуулагдаа. Моисеев—Аронин, Кан—Керн, Тайманов—Бывшеч гэшгээдэй партинууд тэршэлэн хойшолуулагдана. Бронштейн-Ивлицкий гэшгэд намдаха байгаад, Ивлицкийн ушарһан уржалан, уулзалган болообэ. СССР-эй шатарай чемпионат гурбадахн тур декабриин 1-дэ болохо байна. (ТАСС)

Гурбадахн түр

Киевскэ мастер Липницкий Калтай наадажа, булюу байдалтай болоод, партинь хойшолуулагдаа. Керес — Ивлицкий гэшгэд уулзалга болоогүй. Наадалгаа һэргэнгүйгөөр, Бывшеш хоёрдохн турта хойшолуулагдан партида Таймановта шүүхэ бэ. Дүүрэггүй партинууды декабриин 2-то наадажа дүүргэхэ муртэрэ хадаа мурсыөөнэй гурбан туртай һүүлээр хабаадагшад байдалы турнирна таблицада тэдэ хойлхо байна. (ТАСС)

Advertisement for 'Союзпечать 1953 ондо' featuring a newspaper icon and text about the All-Union Republican Newspaper Collection. It includes a table with subscription rates for different regions and a list of participating newspapers.